

กฤษฎีกา

www.ocs.go.th

• ปีที่ ๑๙ ฉบับที่ ๖ (สิงหาคม - กันยายน ๒๕๖๗)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

บทบาทภารกิจของกองกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายต่างประเทศ

งานช่วยเหลือคำปรึกษา
กฎหมายไทย
เป็นภาษาอังกฤษ
โดยมีหน่วยงานต้นสังกัด
กระทรวงยุติธรรม (๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๖)
(ดูที่ น.ส.ร. ๓๔1 ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๖)

จัดทำร่างกฎหมาย
ร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัด
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ทั้งในและต่างประเทศ
เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์
ของร่างกฎหมายและสอดคล้อง
กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สนับสนุนการดำเนินงาน
ระหว่างประเทศ
ในชั้นต้น

KIPA Korea Institute of Public Administration
รัฐประศาสนศาสตร์แห่งสาธารณรัฐเกาหลี (KIPA)

NUS Nanyang Technological University
มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (NUS)

Better Regulation
for Better Life

กรรมการกฤษฎีกามุ่งมั่นในการพัฒนากฎหมายให้ทันสมัยให้ประชาชน
กฎหมายออกมาใช้บังคับเป็นกฎหมายที่ดี ทันต่อสถานการณ์ของ
โลกปัจจุบันได้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์

๐๗
รู้ทันอาชญากรรมทางไซเบอร์
ภัยคุกคามด้านมืดบนโลกดิจิทัล
ที่เปลี่ยนไป

๑๑
บทบาทภารกิจของกองกฎหมาย
ต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา

๑๘
กฎหมายการค้าบริการ
อย่างยิ่งยืนของสหภาพยุโรป

นายพันล เกร็ฤกษ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา พร้อมด้วยข้าราชการสำนักงานฯ ร่วมถวายแจกันดอกไม้ และลงนามถวายพระพรชัยมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง

นายพันล เกร็ฤกษ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ร่วมพิธีเจริญพระพุทธมนต์และทำบุญตักบาตร ถวายพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จากนั้นเข้าร่วมพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน พร้อมด้วย คณะผู้บริหารของสำนักงานฯ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ ท้องสนามหลวง

นางสาวนุชนาด เกษมพิบูลย์ไชย กรรมการร่างกฎหมายประจำ พร้อมด้วยข้าราชการสำนักงานฯ ร่วมพิธี ถวายเครื่องราชสักการะและวางพานพุ่ม และร่วมพิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ ท้องสนามหลวง

วารสารกฤษฎีกาสารฉบับที่ ๖ ฉบับสุดท้ายของปีงบประมาณนี้ กลับมาพบกับผู้อ่านอีกครั้ง และต้องขอขอบคุณในการติดตามเนื้อหาสาระต่าง ๆ จากกฤษฎีกาสารมาโดยตลอด ฉบับนี้พบกับบทความทางกฎหมาย เรื่อง “มาตรการทางกฎหมายในการแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดขึ้นกับคนเล่นน้ำจากใบพัดเรือ” ซึ่งมีเนื้อหาที่ชี้ให้เห็นส่วนที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ทั้งด้านสภาพปัญหา การบังคับใช้ รวมถึงมาตรการทางกฎหมายเพื่อความปลอดภัยของประชาชน ผู้สัญจรทางน้ำและใช้เรือในการเดินทางหรือประกอบอาชีพ ในส่วนของการเห็นทางกฎหมายที่น่าสนใจของคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้หยิบยกประเด็นความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ในกรณีที่มีการการ ป.ป.ท. ซึ่งรวมกรรมการโดยตำแหน่งแล้ว คงเหลือจำนวน ๕ คน คณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่เหลืออยู่สามารถปฏิบัติหน้าที่และลงมติวินิจฉัยชี้ขาดความผิดตามพระราชบัญญัติ มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้หรือไม่ ขณะที่ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองที่น่าสนใจ นำเสนอความเห็นของ คณะกรรมการ เกี่ยวกับการเรียกคืนเงินค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้านข้าราชการ เกี่ยวกับเรื่องกับสิทธิของข้าราชการที่ได้รับว่าเป็นไปตามสิทธิหรือไม่

สำหรับเรื่องน่ารู้ที่น่าสนใจเนื้อหาเกี่ยวกับความเห็นของ คณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่อง “การคุ้มครองสัตว์ตามพระราชบัญญัติ ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗” ที่นำเสนอเนื้อหาได้อย่างกระชับและน่าสนใจด้วยอินโฟกราฟิก ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงเนื้อหาและความเชื่อมโยงเกี่ยวกับประเด็น ความเห็นได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น สก๊อปพิเศษฉบับนี้มาในเรื่อง “บทบาท การกิจของกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา” ที่มีส่วนสำคัญในการช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายต่างประเทศได้มากยิ่งขึ้น รวมถึงบทบาทสำคัญ ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของภาครัฐกับต่างประเทศ สำหรับ บทความกฎหมายต่างประเทศนำเสนอเรื่อง “กฎหมายการดำเนินธุรกิจ อย่างยั่งยืนของสหภาพยุโรป (Corporate Sustainability Due Diligence Directive: CSDDD)” นำความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ออกใหม่ ของสหภาพยุโรป ซึ่งได้กำหนดเกี่ยวกับการออกกฎในการดำเนินการ ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะส่งผลต่อสภาพแวดล้อม แรงงาน หรือส่วนอื่น ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้เขียนได้อธิบายถึงเนื้อหาของกฎหมาย การลงโทษ บริบทที่แตกต่างกันของประเทศต่าง ๆ รวมถึงการนำเสนอข้อสรุป ได้อย่างน่าสนใจ คอลัมน์เทคโนโลยีสารสนเทศฉบับนี้พบกับเรื่องราว ของ “รู้ทันอาชญากรรมทางไซเบอร์ ภัยคุกคามด้านมืดบนโลกดิจิทัล ที่เปลี่ยนไป” โดยที่เทคโนโลยีในปัจจุบันมีการพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่ง กลวิธีในการล่อลวงทั้งทรัพย์สินและข้อมูลต่าง ๆ ก็มีการพัฒนา กลวิธี ไปด้วย ผู้อ่านจึงต้องมีกรอัปเดตข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อความปลอดภัย ในการใช้เทคโนโลยีด้วยเช่นกัน

กฤษฎีกาสารฉบับหน้าก้าวสู่ปีที่ ๒๐ จะยังคงพร้อม นำเสนอเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ ทั้งในเรื่องของความเห็น ทางกฎหมาย บทความและข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมาย และความรู้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ง่ายทั้งรูปแบบของ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ เพื่อให้ก้าวทันเทคโนโลยีและความต้องการ ของผู้อ่านที่พัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

บรรณาธิการ

สารบัญ

ความเห็นทางกฎหมาย

- ๒ ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่น่าสนใจ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ในกรณีที่มีการการ ป.ป.ท. ซึ่งรวมกรรมการโดยตำแหน่งแล้ว คงเหลือจำนวน ๕ คน
- ๔ การได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง หรือสิทธิประโยชน์ตามบทเฉพาะกาล ของพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๖ ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ที่น่าสนใจ การนำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้ตามประมวลกฎหมาย แห่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การเรียกคืนเงินค่าเช่าบ้าน ที่ได้รับไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
- ๗ เทคโนโลยีสารสนเทศ
- ๗ รู้ทันอาชญากรรมทางไซเบอร์ ภัยคุกคามด้านมืดบนโลกดิจิทัล ที่เปลี่ยนไป
- เรื่องน่ารู้
- ๙ การคุ้มครองสัตว์ตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและ การจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗
- สก๊อปพิเศษ
- ๑๑ บทบาทภารกิจของกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- บทความกฎหมายต่างประเทศ
- ๑๔ กฎหมายการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนของสหภาพยุโรป (Corporate Sustainability Due Diligence Directive: CSDDD)
- บทความทางกฎหมาย
- ๒๐ มาตรการทางกฎหมายในการแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดขึ้น กับคนเล่นน้ำจากใบพัดเรือ
- ประโยชน์จากร่างกฎหมาย
- ปกหลัง ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากร่างกฎหมาย ร่างกฎกระทรวงการทดสอบปริมาณแอลกอฮอล์ในร่างกายของผู้ขับขี่ พ.ศ.

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายปกรณ์ นิลประพันธ์

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง

นายนพดล เกร็ดฤกษ์

นางณัฐนันท์ อัสวเลิศศักดิ์

นางภาณุมาศ สิทธิเวดิน

รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรรมการร่างกฎหมายประจำทุกท่าน และผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

บรรณาธิการ

นางสาวปราณี ติรสุมบุรณ์ศิริ

กองบรรณาธิการ

นางสุริศา ไชว์พันธุ์

นางสมภาพ นิลประพันธ์

นายจินตพันธุ์ ทังสุบุตร

นางกาญจนาภรณ์ อินทป็นตี เลิศลอย

นางชนนันท ศรีทองสุข ศรีพันธุ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสาวปราณี ติรสุมบุรณ์ศิริ

นางเกสิณี แสงสุวรรณ

นายนพดล เบลินเสวี

นายอชิระวิษณุ พุทธิพิร์ภาส

จัดทำโดย

ส่วนช่วยอำนวยการและประชาสัมพันธ์

สำนักงานเลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เลขที่ ๑ ถนนพระอาทิตย์ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๓๓๙๖, ๓๓๐๔

โทรสาร ๐๒ ๒๒๖ ๖๒๐๐

ความเห็นทางกฎหมาย ของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่น่าสนใจ

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ในกรณีที่มีกรรมการ ป.ป.ท.
ซึ่งรวมกรรมการโดยตำแหน่งแล้ว คงเหลือจำนวน ๕ คน

● กองกฎหมายไทย

ประเด็น บทบัญญัติมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่บัญญัติให้กรรมการ ป.ป.ท. เท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการ ป.ป.ท. ประกอบด้วยกรรมการ ป.ป.ท. เท่าที่มีอยู่ เว้นแต่กรรมการ ป.ป.ท. เหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน นั้น จำนวนขั้นต่ำของกรรมการ ป.ป.ท. ดังกล่าวสามารถนับรวมเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ท. ซึ่งเป็นกรรมการ ป.ป.ท. โดยตำแหน่ง ได้หรือไม่ และในกรณีที่กรรมการ ป.ป.ท. ซึ่งนับรวมกรรมการ ป.ป.ท. โดยตำแหน่งแล้ว เหลืออยู่จำนวน ๕ คน กรรมการ ป.ป.ท. ที่เหลืออยู่สามารถปฏิบัติหน้าที่และลงมติวินิจฉัยชี้ขาดความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ได้หรือไม่

ความเห็น โดยที่มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกห้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามมาตรา ๕/๑ และเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นกรรมการ ป.ป.ท. โดยตำแหน่ง ประกอบกับบทนิยามในมาตรา ๓ ก็ได้บัญญัติให้คำว่า “กรรมการ” หมายความว่า กรรมการ ป.ป.ท. และประธานกรรมการ ป.ป.ท. โดยมีได้บัญญัติให้มีความหมายเฉพาะกรรมการ ป.ป.ท. ประเภทใดประเภทหนึ่งเท่านั้น ดังนั้น เมื่อมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) บัญญัติว่า ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและยังมีได้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่

ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการ ป.ป.ท. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน โดยมีได้บัญญัติให้พิจารณาจำนวนขั้นต่ำของกรรมการ ป.ป.ท. เฉพาะกรรมการประเภทใดประเภทหนึ่งเท่านั้น การพิจารณาจำนวนขั้นต่ำของกรรมการ ป.ป.ท. ที่เหลืออยู่ อันจะทำให้กรรมการ ป.ป.ท. สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง จึงต้องนับรวมเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วย เมื่อปัจจุบันคงเหลือกรรมการ ป.ป.ท. จำนวน ๕ คน ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ดังนั้น กรรมการ ป.ป.ท. ที่เหลืออยู่จำนวน ๕ คน จึงสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นคณะกรรมการ ป.ป.ท. ต่อไปได้

อนึ่ง สำหรับกรณีที่มาตรา ๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ บัญญัติมิให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งนั้น เห็นว่า การกำหนดมิให้นำบทบัญญัติบางมาตรามาใช้กับเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง เนื่องจากโดยลักษณะของบทบัญญัติดังกล่าวสามารถใช้อำนาจบังคับกับกรรมการซึ่งได้รับการสรรหาและคัดเลือกตามมาตรา ๕/๑ เท่านั้น ไม่สามารถใช้อำนาจบังคับกับ

กรรมการโดยตำแหน่งได้ เช่น คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการตามมาตรา ๖ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตามมาตรา ๘ และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๙ การกำหนดมิให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในกรณีนี้จึงหมายความว่า มิให้นำบทบัญญัติเฉพาะในส่วนที่โดยลักษณะของบทบัญญัตินั้นใช้บังคับกับกรรมการซึ่งได้รับการสรรหาและคัดเลือกตามมาตรา ๕/๑ ได้เท่านั้น เช่น การรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ดังนั้น เมื่อบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับจำนวนขั้นต่ำของกรรมการ ป.ป.ท. ที่เหลืออยู่ซึ่งจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติอันมีลักษณะทั่วไปที่ใช้บังคับกับกรรมการ ป.ป.ท. ทุกประเภท การกำหนดมิให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง จึงมิได้รวมถึงบทบัญญัติในส่วนดังกล่าวด้วย

(เรื่องเสรีจิติ ๓๙๑/๒๕๖๓) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ในกรณีที่มีกรรมการ ป.ป.ท. ซึ่งรวมกรรมการโดยตำแหน่งแล้ว คงเหลือจำนวน ๕ คน, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

การได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง หรือสิทธิประโยชน์ตามบทเฉพาะกาล ของพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็น ตามที่มาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติว่า “ให้เจ้าหน้าที่และลูกจ้างตามวรรคหนึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่ากับที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อน จนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงาน” เมื่อปัจจุบันสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงยังไม่มีระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับเงินเดือนหรือค่าจ้างตามพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ จะสามารถนำระเบียบสถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการบริหารทรัพยากรบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๐ มาบังคับใช้ได้หรือไม่ เพียงใด ครอบคลุมถึงการเลื่อนขั้นเงินเดือนหรือไม่ และการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่เจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติงานในระหว่างวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗ ตามระเบียบดังกล่าว เป็นการดำเนินการที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ หรือไม่อย่างไร

ความเห็น มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ เป็นบทเฉพาะกาลที่บัญญัติขึ้นเพื่อความมุ่งหมายในการรองรับเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของสถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่สถาบันบริหารกองทุนพลังงานฯ จะยุบเลิก โดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการยุบเลิกสถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้โอนไปเป็นเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ

โดยไม่ถือว่าเป็นการออกจากการเพราะเลิกจ้าง และให้ถือว่าระยะเวลาการทำงานในขณะที่เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถาบันบริหารกองทุนพลังงานฯ เป็นระยะเวลาการทำงานให้แก่สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และยังรับรองสิทธิของเจ้าหน้าที่และลูกจ้างดังกล่าวให้ยังคงได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง หรือสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่ากับที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อน จนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงาน ดังนั้น มาตรา ๕๑ จึงมีเจตนารมณ์ที่จะรับรองสิทธิการได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง หรือสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ โดยให้เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่โอนมายังสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงได้รับเท่ากับที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนเพื่อให้มีความต่อเนื่องกัน ซึ่งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ มิได้หมายถึงเฉพาะเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือสิทธิประโยชน์อย่างวันหยุด วันลา หรือสวัสดิการและประโยชน์อื่น เช่น การประกันชีวิต การประกันอุบัติเหตุ การประกันสุขภาพ เท่านั้น แต่ยังรวมถึงสิทธิที่จะได้รับค่าทำงานล่วงเวลา การเลื่อนระดับ การเลื่อนตำแหน่ง และการปรับเงินเดือนประจำปี อันเนื่องมาจากการปฏิบัติงานด้วย

นอกจากนั้น มาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันยังได้กำหนดให้นำระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และประกาศที่ออกตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ยุบเลิก มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

ดังนั้น ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบหรือข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๔(๑๑) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงฯ สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจึงสามารถนำระเบียบสถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการบริหารทรัพยากรบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้บังคับแก่การได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่กล่าวถึงข้างต้นของเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งปฏิบัติงานในระหว่างวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗ ได้โดยอนุโลม

เมื่อตามหมวด ๕ ของระเบียบสถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการบริหารทรัพยากรบุคคลฯ ได้กำหนดเกี่ยวกับเงินเดือนและเงินได้อื่น ค่าทำงานล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าทำงานล่วงเวลาในวันหยุด รวมทั้งการปรับเงินเดือนประจำปีไว้แล้ว สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจึงสามารถนำข้อกำหนดตามระเบียบดังกล่าวมาใช้ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งปฏิบัติงานในระหว่างวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗ ได้ และสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจะต้องนำผลการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนดังกล่าวมาใช้ในการบรรจุและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และลูกจ้างให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามโครงสร้างการบริหารใหม่ที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง เพื่อให้อัตราเงินเดือนของเจ้าหน้าที่และลูกจ้างก่อนบรรจุ

ตามโครงสร้างการบริหารใหม่เป็นอัตราเงินเดือนที่ถูกต้องเพื่อประโยชน์ในการกำหนดค่าตอบแทนลักษณะอื่น ๆ รวมทั้งประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างพึงได้รับด้วย

(เรื่องเสร็จที่ ๔๒๐/๒๕๖๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การได้รับเงินเดือน ค่าจ้างหรือสิทธิประโยชน์ตามบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕)

ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองที่น่าสนใจ

การนำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม
แก่การเรียกคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๕๑
แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ในกรณีที่มีการเรียกคืนเงินค่าเช่าบ้านตามพระราช
กฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ เพราะเหตุว่า
ข้าราชการที่ได้รับเงินดังกล่าวไปโดยไม่มีสิทธิตามมาตรา ๕๑
วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดให้นำบทบัญญัติเรื่องลาภมิควรได้
ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ โดยอนุโลมนั้น
หากได้มีการนำเงินไปชำระค่าเช่าซื้อบ้านหรือเงินกู้ซื้อบ้าน
ทั้งจำนวนแล้ว จะถือว่าไม่มีเงินค่าเช่าบ้านเหลืออยู่
ในขณะที่เรียกคืนใช่หรือไม่ ?

การเพิกถอนคำสั่งอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตาม
พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นการเพิกถอน
คำสั่งทางปกครองอย่างหนึ่ง เมื่อกฎหมายเฉพาะไม่ได้
กำหนดหลักเกณฑ์ไว้เป็นการเฉพาะ กรณีย่อมอยู่ภายใต้
บังคับของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงต้องนำหลักเกณฑ์การ
เพิกถอนคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นการให้เงิน หรือให้ทรัพย์สิน
หรือประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ ตามมาตรา ๕๐ ประกอบกับ
มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ
มาใช้บังคับ เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ได้รับเงินค่าเช่าบ้านได้กระทำการ
โดยทุจริต ซึ่งต้องห้ามมิให้ยกความเชื่อโดยสุจริตขึ้นต่อสู้
ตามมาตรา ๕๑ วรรคสาม กรณีจึงต้องนำบทบัญญัติว่า
ด้วยลาภมิควรได้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเรียกคืนเงินที่ได้รับมาโดยปราศจากมูลอันจะ
อ้างกฎหมายได้ตามหลักลาภมิควรได้นั้น จะต้องพิจารณา
ว่าบุคคลนั้นได้รับเงินไว้โดยสุจริตหรือไม่ หากรับเงินไว้โดย
ไม่สุจริตก็ต้องคืนเต็มจำนวน แต่หากรับเงินไว้โดยสุจริตก็คืน
เพียงส่วนที่ยังมีอยู่เมื่อเรียกคืน ซึ่งตามข้อเท็จจริงในกรณีนี้
ปรากฏว่าผู้รับคำสั่งได้รับเงินค่าเช่าบ้านมาโดยสุจริต การคืนเงิน
ดังกล่าวย่อมคืนเพียงเงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับไปในแต่ละเดือน
ที่ยังคงมีอยู่เมื่อเรียกคืน เมื่อมีการนำเงินดังกล่าวไปชำระ
ค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าซื้อหรือเงินกู้ซื้อบ้านทั้งจำนวนแล้วในขณะที่
เรียกคืน โดยมีใบเสร็จเป็นหลักฐานในการเบิกค่าเช่าบ้าน

● กองกฎหมายปกครอง

ผู้รับคำสั่งจึงได้รับความคุ้มครองในความเชื่อโดยสุจริต
ในความคงอยู่ของคำสั่งอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านดังกล่าว

ส่วนปัญหาว่าจะถือว่าบ้านที่ได้รับเป็นการนำลาภ
มิควรได้เข้ามาและจะสามารถช่วงทรัพย์บ้านตามมาตรา
๒๒๖ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า เจตนารมณ์ของมาตรา ๕๑ วรรคสี่
แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ที่ให้นำ
บทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้ในประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม จะต้องนำบทบัญญัตินั้น
มาใช้อย่างระมัดระวังและต้องตีความโดยเคร่งครัด
เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย ดังนั้น
กรณีจึงต้องนำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้มาใช้เท่านั้น
และจะต้องอยู่ภายใต้บังคับของหลักกฎหมายปกครองที่ให้
คำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับประโยชน์ในความคงอยู่
ของคำสั่งทางปกครองนั้นกับประโยชน์สาธารณะด้วย
ซึ่งไม่ได้มุ่งหมายให้นำบทบัญญัติเรื่องช่วงทรัพย์ในประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลมด้วย

(เรื่องเสร็จที่ ๘๒๔/๒๕๖๗) บันทึกคณะกรรมการ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การนำบทบัญญัติ
ว่าด้วยลาภมิควรได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การเรียกคืนเงินค่าเช่าบ้าน
ที่ได้รับไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๕๑ แห่ง
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙)

รู้ทันอาชญากรรมทางไซเบอร์ ภัยคุกคามด้านมิดเดิลโลกดิจิทัลที่เปลี่ยนไป

● ส่วนสารสนเทศ

ปัจจุบันโลกดิจิทัลได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์ โดยกิจกรรมหลายอย่างในโลกออนไลน์นั้นสัมพันธ์กับโลกแห่งความเป็นจริงจนแทบแยกกันไม่ออก เช่น การจัดการตารางการทำงาน การนัดหมายการประชุม ผ่านปฏิทินออนไลน์ การค้นหาข้อมูลที่ต้องการด้วย Chat GPT ที่สามารถทำได้สารพัดประโยชน์ เมื่อโลกต้องประสบกับโรคระบาดโควิด ๑๙ อัตราการจัดกิจกรรมออนไลน์จึงเติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้คนต่างหันมาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารภายใต้แนวคิดวิถีใหม่ ทั้งนี้การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีผลกระทบเชิงบวกต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศ เห็นได้จากการทำงานร่วมกันของผู้คนผ่านเว็บไซต์ ซึ่งได้มีการเผยแพร่ข้อมูลที่หลากหลายออกไปในวงกว้างจนนำไปสู่การติดตามตรวจสอบข้อมูลต่างๆ แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากระบบดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตส่งผลกระทบต่อผู้คนโดยมาก การใช้งานอินเทอร์เน็ตบนโลกออนไลน์โดยขาดความระมัดระวังและมีได้คำนึงถึงภัยคุกคามทางไซเบอร์จากการพัฒนาดิจิทัล อาจนำไปสู่การตกเป็นเป้าหมายของมิจฉาชีพ การที่ผู้คนหลงเชื่อข้อมูลที่ปัญญาประดิษฐ์สร้างขึ้นโดยปราศจากการไตร่ตรอง

การค้นหาและการดาวน์โหลดข้อมูลที่เป็นมัลแวร์ โดยขาดความระมัดระวังการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสอดแนมชีวิตประจำวันและการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยกลุ่มหรือองค์กรเพื่อผลประโยชน์เฉพาะบางประการ โดยพฤติกรรมเหล่านี้จะส่งผลต่อสิทธิและเสรีภาพรวมถึงความปลอดภัยของความเป็นส่วนตัวซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตในระยะยาว

อาชญากรรมบนโลกออนไลน์นับเป็นภัยคุกคามอันดับหนึ่งของโลกมีกระบวนการจัดการอย่างเป็นระบบซึ่งเชื่อมโยงกับอาชญากรรมประเภทอื่น ๆ ด้วย เช่น การฉ้อโกงทางออนไลน์ การค้ามนุษย์ การค้ายาเสพติด การทุจริต การติดสินบน การฟอกเงิน และการก่อการร้าย โดยข้อมูลรายงานเหตุการณ์ของศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ระบุว่าภัยคุกคามจากการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลประกอบด้วยคดีต่าง ๆ เช่น คดีหลอกลวงซื้อขายสินค้า คดีหลอกลวงซื้อขายบริการ คดีข่มขู่หรือคุกคามทางเพศ คดีหมิ่นประมาทดูหมิ่น หรือข่มขู่คุกคาม คดีหลอกลวงให้โอนเงิน คดีหลอกลวงเป็นบุคคลอื่นเพื่อยืมเงิน คดีหลอกลวงให้โอนเงินด้วยความเสนหา ข่ววปลอม คดีที่กระทำต่อระบบหรือข้อมูล คดีระบบเรียกค่าไถ่

คดีหลอกให้โอนเงินเพื่อหารายได้จากกิจกรรม คดีหลอกให้กู้เงิน คดีหลอกเกี่ยวกับ Crypto currency คดีหลอกไปทำงานต่างประเทศ คดีหลอกให้โอนเงินเพื่อรับรางวัล คดีแก๊งคอลเซ็นเตอร์ คดีการหลอกหลวงแบบไฮบริด คดีแชร์ลูกโซ่ คดีกู้เงินออนไลน์เรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา คดีหลอกหลวงลงทุน เป็นต้น และนอกจากนี้ยังมีหลายกรณีที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายคอมพิวเตอร์นอกเหนือจากอาชญากรรมทางไซเบอร์ เช่น การเข้าไปในระบบโดยไม่มีสิทธิ์ และการละเมิด การลักลอบสกัดข้อมูลโดยไม่มีอำนาจ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โดยไม่ได้รับอนุญาต การทำลายระบบคอมพิวเตอร์ การแก้ไขหรือทำลายข้อมูลหรือโปรแกรม การจารกรรมข้อมูลหรือความลับทางการค้า การปลอมแปลงข้อมูล การฉ้อโกงทางคอมพิวเตอร์ การนำเข้าข้อมูลอันเป็นเท็จ หรือการปลอมข้อมูล การผลิต นำเข้า เผยแพร่ ส่งต่อภาพ คลิปวิดีโอหรือสิ่งอื่นใดอันลามกอนาจาร การพนันออนไลน์ การสนับสนุน การโฆษณา การพนันออนไลน์ การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

กระบวนการโจมตีทางไซเบอร์มีวิธีที่ซับซ้อนและแนบเนียนมาก มาตรการทางสารสนเทศเป็นมาตรฐานในการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์และถือเป็นเกราะป้องกันภัยขององค์กรที่มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมาโดยตลอด ในปัจจุบันภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้มีการพัฒนารูปแบบการโจมตีที่มีความซับซ้อนที่มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากทฤษฎี Cyber Kill Chain ของ Lockheed martin หรือองค์กรอิสระอย่าง MITRE ATT&CK ที่ได้อธิบายขั้นตอนการโจมตีระบบ IT ของ Hacker ไว้อย่างน่าสนใจ โดยสังเขปแล้ว Hacker จะแฝงตัวอยู่ในระบบเป็นระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้การโจมตีเป็นอย่างแนบเนียนและมีความผิดปกติน้อยที่สุด ซึ่งสามารถสรุปเนื้อหาสำคัญได้ ดังนี้

๑. การตรวจดูว่าระบบเป็นอย่างไร มีช่องโหว่อะไรบ้าง เพื่อเตรียมการโจมตีที่ถูกต้อง
๒. การเข้าสู่ระบบ ผ่านช่องโหว่ที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข หรือ Policy ที่หละหลวม รวมถึงการได้รหัสผู้ใช้งานจากอีเมลปลอม หรือแม้กระทั่งการได้รับความร่วมมือจากคนภายใน
๓. การยกระดับสิทธิของตนให้อยู่ระดับที่เข้าถึงได้ทุกระบบภายในองค์กรและหลีกเลี่ยงระบบ

ตรวจจับ Hacker เช่น พยายามเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใช้งานทั่วไป หรือแอบเปิดการทำงานของระบบ Antivirus

๔. การแฝงตัวอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์หรือเซิร์ฟเวอร์หลายเครื่องก่อนจะเจอเครื่องเป้าหมายที่เก็บข้อมูลสำคัญ
๕. การโจมตีโดยการติดตั้งไวรัส มัลแวร์ หรือการขโมยข้อมูลที่สำคัญหรือการเรียกค่าไถ่

๖. การขนข้อมูลออกไป หากเป็นการขโมยข้อมูลเพื่อเรียกค่าไถ่แล้ว Hacker มักจะทำการแอบขนข้อมูลออกไปด้วยหลายเทคนิค เพื่อไม่ให้ตรวจจับได้ เช่น การลบขนข้อมูลด้วย User ที่ได้รับการยกเว้น Policy ในการขนข้อมูลออก เป็นต้น

จากรูปแบบการโจมตีที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ทำให้การป้องกันเดิมที่มีอยู่อาจไม่สามารถป้องกันได้เสมอไป การป้องกันเพียงระบบสารสนเทศขั้นพื้นฐานซึ่งการติดตั้ง Firewall หรือการแยก Zone ของระบบเครือข่าย อาจดีไม่เพียงพอสำหรับโลกปัจจุบัน ซึ่งอาจต้องการระบบป้องกันที่มากขึ้นตั้งแต่ระบบตรวจจับมัลแวร์หรือไวรัสที่ครอบคลุมทั้งระบบขององค์กร เช่น Antivirus, EDR ระบบรวบรวมข้อมูลบันทึกและแจ้งเตือนจากอุปกรณ์ในองค์กรเพื่อ การป้องกันและแจ้งเตือนที่ดียิ่งขึ้น เช่น SIME นอกจากนี้ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี Big Data ถือเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะช่วยเพิ่มความปลอดภัยทางไซเบอร์ให้กับองค์กรได้อย่าง ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลบันทึกอุปกรณ์ ข้อมูลแอปพลิเคชัน ข้อมูลจากระบบคลาวด์ขององค์กร รวมไปถึงข้อมูลทางด้านภัยคุกคามจากภายนอก มาจัดเก็บและประมวลผล เพื่อทำการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางดิจิทัลที่ครอบคลุม ในทุกส่วนขององค์กร ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการปลดล็อกขีดจำกัดของเครื่องมือเดิมที่รองรับเฉพาะอุปกรณ์ทางด้านไซเบอร์ที่รู้จักเท่านั้น ซึ่ง Big Data สามารถรองรับข้อมูลได้หลายชนิดที่มีขนาดใหญ่ รวมไปถึงมีการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลที่ค่อนข้างเร็ว อีกทั้งยังสามารถนำข้อมูล พฤติกรรม ความผิดปกติที่ตรวจสอบพบมาวางแผนแนวทางในการป้องกันภัยไซเบอร์ในอนาคตได้

ผู้จัดทำ : นางสาวศิริรัตน์ เมืองรี นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
: นายวรรณกร อินท่า นักวิชาการคอมพิวเตอร์

อ้างอิง

การคุ้มครองสัตว์ตามพระราชบัญญัติป้องกัน การทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗

● กองกฎหมายสวัสดิการสังคม

กองกฎหมายสวัสดิการสังคมขอแนะนำเสนอสาระน่ารู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสัตว์ตามพระราชบัญญัติป้องกัน การทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับการกำหนดสัตว์ ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติให้เป็นสัตว์ได้รับความคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗

(พระราชบัญญัติ)

๑ การคุ้มครองสัตว์

ตามพระราชบัญญัติ ป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗

มาตรา ๓ กำหนดให้สัตว์ที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ (๑) สัตว์เลี้ยง และ (๒) สัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติ

๑. สัตว์เลี้ยง

สัตว์เลี้ยงไว้เพื่อ เป็นสัตว์บ้าน

สัตว์เลี้ยงเพื่อใช้ เป็นอาหาร

สัตว์เลี้ยง เพื่อใช้งาน

สัตว์เลี้ยงเพื่อใช้ ในการแสดง

สัตว์เลี้ยงเพื่อ ใช้เป็นพาหนะ

สัตว์เลี้ยง เพื่อใช้ในการอื่น

สัตว์เลี้ยงเพื่อใช้ เป็นเพื่อน

๒. สัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติ

ประกาศกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ เรื่อง กำหนดสัตว์ ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้สัตว์ที่อาศัย อยู่ในธรรมชาติได้รับความ คุ้มครอง ได้แก่

(๑) กระรอกหลากสี

(๒) นกเขาชวา

(๓) ลูกผสมสัตว์ ตระกูลเสือ

(๔) หมูป่า

(๕) อีเห็นข้างลาย หรืออีเห็นธรรมดา

จัดทำโดย นางสาวจิระ นุ่มพวง นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ นายทวีศักดิ์ มีญานะเอียด นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ กองกฎหมายสวัสดิการสังคม | ฝ่ายกฎหมายสวัสดิการสังคม

 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

Better Regulation for Better Life
<https://www.ocs.go.th>

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา

เกี่ยวกับการกำหนดสัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติให้เป็นสัตว์
ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม
และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗

เรื่อง การกำหนดสัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติตามบทนิยาม
คำว่า "สัตว์" ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการ
การทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗
(เรื่องเสร็จที่ ๖๖๒/๒๕๖๑)

ความเห็น
ฉบับเต็ม

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) :

การพิจารณากำหนดให้สัตว์ป่าชนิดใดตามพระราชบัญญัติสงวน
และคุ้มครองสัตว์ป่าฯ เป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติตามนิยามคำว่า
"สัตว์" ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม
และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ฯ อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ที่จะต้องพิจารณาว่าสัตว์ป่าชนิดนั้นได้รับความคุ้มครอง
ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าฯ เหมาะสม
และเพียงพอแล้วหรือไม่ หากเห็นว่ายังไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย
อย่างเหมาะสมและเพียงพอก็สามารถประกาศกำหนดให้สัตว์ป่าดังกล่าว
เป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติตามมาตรา ๓ ได้

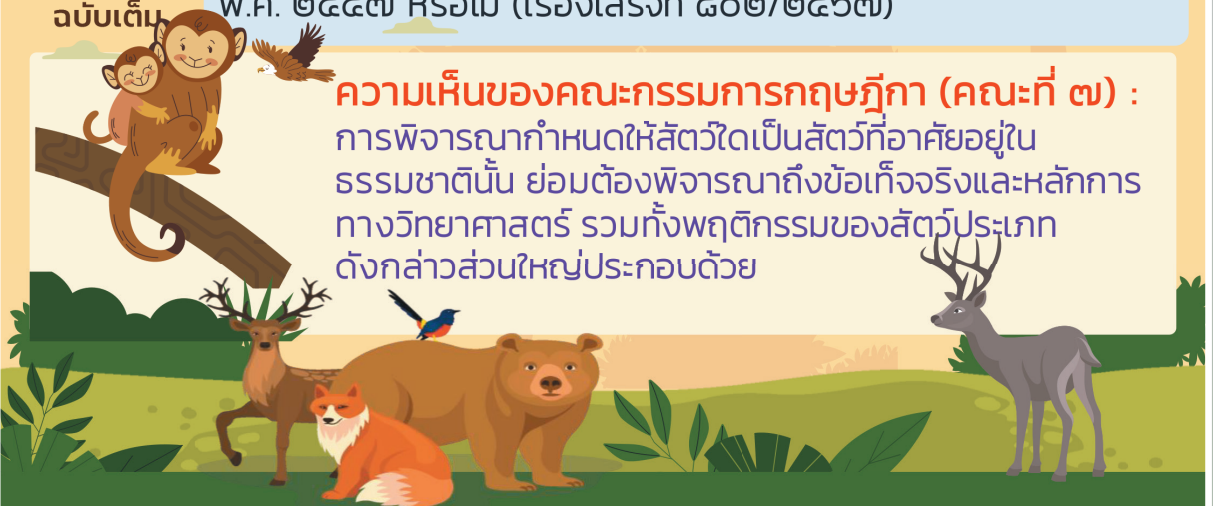

ความเห็น
ฉบับเต็ม

เรื่อง ลิงแสมและลิงวอกที่จับมาและนำไปเลี้ยงยังสถานที่เลี้ยงของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น "สัตว์" ตามบทนิยามในมาตรา ๓
แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์
พ.ศ. ๒๕๕๗ หรือไม่ (เรื่องเสร็จที่ ๘๐๒/๒๕๖๗)

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) :

การพิจารณากำหนดให้สัตว์ใดเป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ใน
ธรรมชาตินั้น ย่อมต้องพิจารณาถึงข้อเท็จจริงและหลักการ
ทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งพฤติกรรมของสัตว์ประเภท
ดังกล่าวส่วนใหญ่ประกอบด้วย

จัดทำโดย

นางสาวจิระ ฝุ่มพวง นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ
นายทวิศักดิ์ มีญาณเยี่ยม นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ

กองกฎหมายสวัสดิการสังคม | ฝ่ายกฎหมายสวัสดิการสังคม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

Better Regulation for Better Life
<https://www.ocs.go.th>

บทบาทภารกิจของกองกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

● กองกฎหมายต่างประเทศ

กองกฎหมายต่างประเทศเป็นหน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ดำเนินภารกิจภายใต้วิสัยทัศน์ “Better Regulation for Better Life” เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลกฎหมายและคำแปลกฎหมายเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตได้โดยสะดวก รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลการค้นคว้าเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไป ผู้ประกอบธุรกิจ และผู้ปฏิบัติงานภาครัฐเกี่ยวกับบริบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ การค้าการลงทุน การศึกษาวิจัยกฎหมายสำหรับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของความร่วมมือระหว่างประเทศที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางกฎหมายของประเทศไทยและต่างประเทศ ตลอดจนการเป็นฐานข้อมูลสำหรับผู้ปฏิบัติงานภาครัฐด้วยกันในการพิจารณากร่างกฎหมายในประเทศต่าง ๆ โดยกองกฎหมายต่างประเทศได้ผลักดันผลงานคุณภาพ ประกอบด้วย

- ฐานข้อมูลกฎหมายต่างประเทศและบทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ Law for ASEAN การวิเคราะห์พันธกรณีด้านกฎหมายของไทยภายใต้อาเซียน ตลอดจนฐานข้อมูลงานค้นคว้าเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศที่สำคัญ เช่น พัฒนาการทางกฎหมายเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(Climate Change) และโลกแห่งเทคโนโลยีเสมือนจริง (Metaverse, Augmented Reality (AR), Virtual Reality (VR) and Mixed Reality (MR)) เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับขอบเขตและความพร้อมทางกฎหมายของไทยในประเทศดังกล่าว เพื่อที่จะสามารถเตรียมความพร้อมและวางแผนรับมือด้านกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเผยแพร่ข้อมูลผ่านทั้งเว็บไซต์สำนักงานฯ และช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เพื่อมุ่งหวังให้ผู้สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยสะดวก โดยกองกฎหมายต่างประเทศได้รับกระแสตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้ใช้บริการที่จะนึกถึงฐานข้อมูลนี้เป็นฐานข้อมูลในลำดับต้นในการค้นคว้าข้อมูลกฎหมายต่างประเทศและกฎหมายเปรียบเทียบ

บทบาทภารกิจของกองกฎหมายต่างประเทศ

ฐานข้อมูลกฎหมายต่างประเทศ

บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ Law for ASEAN
วิเคราะห์พันธกรณีด้านกฎหมายของไทย/อาเซียน
ตลอดจนงานของหน่วยงานความร่วมมือ
กฎหมายต่างประเทศที่สำคัญ

ฐานข้อมูลคำแปลกฎหมายไทยเป็นภาษาอังกฤษ

โดยได้เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์
www.ocs.go.th เป็นจำนวนมากกว่า 580 ฉบับ
(ข้อมูล ณ วันที่ 16 เมษายน 2567)

จัดทำร่างกฎหมาย

ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเลขาธิการกฤษฎีกา
เช่น ร่างพระราชบัญญัติกำหนดวิธีการที่ประชาชน
จะเข้ายื่นข้อร้องเรียนในการแสดงความเห็นและได้รับ
การเยียวยาที่เป็นไปตามหลักการของกฤษฎีกา
หนังสือสัญญาที่ต่างประเทศเสนอเข้ามา
ทางตรงหรือ สังกศ. หรือการเข้าแจ้งการลงนาม
ของประเทศอย่างกว้างขวาง พ.ศ.
และร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเอกลักษณ์สำหรั
ศูนย์อาเซียนเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและคุณค่า
สังคมผู้สูงอายุด้วยนวัตกรรม พ.ศ.

สนับสนุนการขับเคลื่อนภารกิจของภาครัฐในภาพรวม

งานความเห็นทางกฎหมายประกอบการพิจารณาของ ครม.
และหน่วยงานภาครัฐ ช่วยเหลือประชาชนทั้งในประเทศ
และต่างประเทศผ่านช่องทางต่าง ๆ

- ฐานข้อมูลคำแปลกฎหมายไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยได้เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว เป็นจำนวนมากกว่า ๕๘๐ ฉบับ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๗) ผู้ที่สนใจสามารถสืบค้นข้อมูลคำแปลกฎหมายฉบับภาษาอังกฤษได้ที่ www.ocs.go.th (หัวข้อ ความรู้/คำแปลกฎหมาย/สารบัญชื่คำแปลกฎหมาย)

- งานจัดทำร่างกฎหมาย โดยกองกฎหมายต่างประเทศ ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเลขาธิการกฤษฎีกาที่สำคัญ เช่น ร่างพระราชบัญญัติกำหนดวิธีการที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและได้รับการเยียวยาที่จำเป็นอันเกิดจากผลกระทบของการทำหนังสือสัญญาที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง พ.ศ. อันเป็นกฎหมายที่สนับสนุนให้เกิดการสร้างความปลอดภัยและความเข้มแข็งแก่ประชาชนในกระบวนการทำหนังสือสัญญา และร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเอกลักษณ์สำหรับศูนย์อาเซียนเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและคุณค่าสังคมผู้สูงอายุด้วยนวัตกรรม พ.ศ. อันเป็นกฎหมายที่เอื้ออำนวยให้เกิดนวัตกรรมที่สร้างสรรค์เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุในประเทศไทยและในภูมิภาคอาเซียน

- งานสนับสนุนการขับเคลื่อนภารกิจของภาครัฐในภาพรวม ไม่ว่าจะเป็นงานความเห็นทางกฎหมายประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี งานความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนงานประสานความร่วมมือด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนทั้งในประเทศและต่างประเทศผ่านช่องทางต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นช่องทางหนังสือราชการ สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ อีเมล

พัฒนาความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

ส่งเสริมความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนักกฎหมายของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อที่จะเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสามารถวางแผนรับมือต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทันท่วงที

สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์แห่งสาธารณรัฐเกาหลี (KIPA)

สถาบัน National Graduate Institute for Policy Studies (GRIPS) ประเทศญี่ปุ่น

มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (NUS)

การประชุม ASEAN Law Association (ALA)

• งานพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันรัฐประศาสนศาสตร์แห่งสาธารณรัฐเกาหลี (KIPA) สถาบัน National Graduate Institute for Policy Studies (GRIPS) ประเทศญี่ปุ่น และมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (NUS) รวมถึงเข้าร่วมการประชุมวิชาการกับหน่วยงานต่างประเทศ เช่น การประชุม ASEAN Law Association (ALA) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนักกฎหมายของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อที่จะเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสามารถวางแผนรับมือต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทันท่วงที

นอกจากนั้น กองกฎหมายต่างประเทศได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำข้อมูลวารสารกฎหมายเปรียบเทียบ สัมภาษณ์บุคคลที่น่าสนใจด้านกฎหมายเปรียบเทียบ รวมทั้งความรู้ทั่วไปในทางกฎหมายและสาระน่ารู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดทำร่างกฎหมายทั้งของไทยและต่างประเทศ

Better Regulation for Better Life

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามุ่งเน้นการพัฒนากฎหมายให้ดีขึ้นเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
เพื่อให้กฎหมายที่ออกมาใช้บังคับเป็นกฎหมายที่ดี ทันต่อสถานการณ์ของโลกปัจจุบัน
เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและส่งเสริมการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

กฎหมายการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนของสหภาพยุโรป (Corporate Sustainability Due Diligence Directive: CSDDD)

• รักไท เทพปัญญา*

๑. ความนำ

ประเด็นทางด้านสิ่งแวดล้อมและสิทธิมนุษยชน เป็นเรื่องที่สากลและนานาชาติให้ความสำคัญ ปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่ได้ส่งผลกระทบต่อใครคนใดคนหนึ่ง แต่แพร่กระจายออกไปเป็นวงกว้าง เช่น ปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 ที่ทำให้ผู้คนในหลากหลายพื้นที่ได้รับความเดือดร้อน เกิดความเจ็บป่วย หรือปัญหาสิ่งแวดล้อมบางประการ ก็ส่งผลกระทบต่อทั่วโลก โดยตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ กรณีของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งจากรายงานขององค์การอุตุนิยมวิทยาโลก (World Meteorological Organization: WMO) ระบุว่า ในปี ค.ศ. ๒๐๒๓ อุณหภูมิใกล้พื้นผิวโลกสูงกว่าค่าเฉลี่ยในยุคก่อนอุตสาหกรรม ๑.๔๕

องศาเซลเซียส และเป็นปีที่ร้อนที่สุดในรอบ ๑๗๔ ปี^๑ และ องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ระบุ การคาดการณ์ว่าในช่วงปี ค.ศ. ๒๐๓๐ - ๒๐๕๐ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้น ๒๕๐,๐๐๐ คน ต่อปี อันเป็นผลจากการขาดสารอาหาร โรคมลภาวะร้ายแรง และความร้อน^๒ ขณะที่สิทธิมนุษยชนก็เป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อด้านมนุษยทุกผู้คนไม่ว่าจะเชื้อชาติ เพศ สัญชาติ ชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา หรือมีสถานะอื่นใด^๓ และ ก็ปรากฏเอกสารระหว่างประเทศหลายฉบับแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของสิทธิ

* น.บ., น.ม. (กฎหมายมหาชน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, LL.M. Vanderbilt University Law School (สหรัฐอเมริกา).

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรกฎาคม ๒๕๖๗)

บทความนี้เป็นความเห็นทางวิชาการของผู้เขียน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและบรรณาธิการ ไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

^๑ Climate change indicators reached record levels in 2023: WMO (press release) วันที่ 19 March 2024, สืบค้นจากเว็บไซต์ World Meteorological Organization (<https://wmo.int/news/media-centre/climate-change-indicators-reached-record-levels-2023-wmo>) เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗

^๒ Climate Change วันที่ 12 October 2023, สืบค้นจากเว็บไซต์องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) (<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/climate-change-and-health>) เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗

^๓ Human Rights, สืบค้นจากเว็บไซต์องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) (<https://www.un.org/en/global-issues/human-rights#:~:text=Human%20rights%20include%20the%20right,to%20these%20rights%2C%20without%20discrimination.>) เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เมื่อกล่าวถึงมิติด้านสิ่งแวดล้อมและสิทธิมนุษยชนแล้ว ภาคส่วนหนึ่งที่จะมองข้ามไปไม่ได้เลยก็คือภาคธุรกิจ เพราะในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการบางครั้งอาจมุ่งเน้นไปที่การสร้างผลกำไรจนละเลยประเด็นเหล่านี้ไป ไม่ว่าจะโดยจงใจหรือไม่ก็ตาม ในด้านสิ่งแวดล้อมมีการกล่าวถึงธุรกิจขนาดใหญ่หลายแห่งกำลังล่อลวงเมล็ดชีวิตในสภาพแวดล้อมที่สะอาด มีสุขภาพที่ดี และยั่งยืน ด้วยการก่อกมลภาวะต่ออากาศ น้ำ และดิน ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ ปล่อยสารพิษที่เป็นอันตรายทั้งต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติ^๔ และหากกล่าวในแง่ของสิทธิมนุษยชน จากข้อมูลในเว็บไซต์ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labor Organization: ILO) ระบุว่าในปี ค.ศ. ๒๐๒๒ ได้มีการประมาณการว่ามีผู้ที่ตกอยู่ในแรงงานบังคับทั่วโลกเป็นจำนวน ๒๗.๖ ล้านคน โดยร้อยละ ๑๒ ของแรงงานเหล่านี้ (คิดเป็นจำนวนราว ๓.๓ ล้านคน) เป็นเด็ก และกว่าครึ่งถูกหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ ขณะที่มีการประมาณการในปี ค.ศ. ๒๐๒๔ ว่าแรงงานบังคับได้สร้างกำไรที่ผิดกฎหมายเป็นจำนวนสูงถึง ๒๓๖ พันล้านเหรียญสหรัฐต่อปี^๕ จากข้อมูลเหล่านี้จึงเป็นเรื่องที่น่าคิดว่าจะมีวิธีการอย่างไรบ้างเพื่อให้ธุรกิจได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการประกอบกิจการของตน ตลอดจนจะมี

การวางนโยบาย มาตรการ หรือกฎหมายใด ๆ เพื่อบังคับให้ธุรกิจต้องเข้มงวดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ เพื่อสร้างผลกำไรให้กับตัวเองหรือไม่

เกี่ยวกับเรื่องนี้เอง ปรากฏว่าไม่นานมานี้สหภาพยุโรปได้ออกกฎหมายฉบับหนึ่งชื่อว่า กฎหมายการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน (Corporate Sustainability Due Diligence Directive: CSDDD)^๖ (ทั้งนี้ มีการเรียกชื่อภาษาไทยแตกต่างกันออกไป อาทิ คำสั่งว่าด้วยการตรวจสอบตลอดห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจ^๗ กฎหมายการสอบทานธุรกิจด้านความยั่งยืน^๘) ซึ่งเป็นกฎหมายที่วางกฎเกณฑ์ในเรื่องหน้าที่ของบริษัทต่อผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของตน การดำเนินงานของบริษัทลูก (subsidiaries) และการดำเนินงานของพันธมิตรทางธุรกิจ (business partners) ที่อยู่ในห่วงโซ่กิจกรรม (chain of activities) ของบริษัท ตลอดจนหน้าที่ในการนำแผนการเปลี่ยนผ่านสำหรับการบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมาใช้และดำเนินการ^๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างพฤติกรรมที่ยั่งยืนและมีความรับผิดชอบให้แก่การดำเนินการของบริษัทตลอดจนทั่วทั้งห่วงโซ่คุณค่า (value chains) ของบริษัท โดยกฎหมายนี้จะทำให้มั่นใจว่าบริษัทที่อยู่ภายใต้บังคับจะตรวจหาและแก้ไขการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อมของตน^{๑๐} ผู้เขียนบทความเห็นว่ากฎหมาย CSDDD นี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจและเป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการวางกรอบทางกฎหมายเพื่อให้การดำเนินธุรกิจมีความยั่งยืน จึงนำเสนอหาพอสังเขยของกฎหมายฉบับนี้มาสรุปและนำเสนอในบทความชิ้นนี้

^๔ States complicit in environmental crisis caused by business activities วันที่ 24 April 2024, สืบค้นจากเว็บไซต์ United Nations Human rights: Office of the High Commissioner (<https://www.ohchr.org/en/stories/2024/04/states-complicit-environmental-crisis-caused-business-activities>) เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗

^๕ Data and research on forced labour, สืบค้นจากเว็บไซต์องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labor Organization: ILO) (<https://www.ilo.org/topics/forced-labour-modern-slavery-and-trafficking-persons/data-and-research-forced-labour>) เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗

^๖ ชื่อเต็มของกฎหมายนี้คือ DIRECTIVE (EU) 2024/1760 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL OF 13 June 2024 on corporate sustainability due diligence and amending Directive (EU) 2019/1937 and Regulation (EU) 2023/2859

^๗ ทั้งนี้ สามารถอ่านกฎหมายฉบับนี้ได้ที่เว็บไซต์ EUR-lex (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202401760#d1e1269-1-1) คำสั่งว่าด้วยการตรวจสอบตลอดห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจ (Corporate Sustainability Due Diligence Directive) ของสหภาพยุโรป, สืบค้นจากเว็บไซต์หอการค้าไทย (<https://www.thaichamber.org/news/view/87/2693/คำสั่งว่าด้วยการตรวจสอบตลอดห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจ--corporate-sustainability-due-diligence-directive--ของสหภาพยุโรป>) เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗

^๘ ผู้จัดการออนไลน์ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๖, สนค.เผยทำธุรกิจนี้ต้องยึดหลัก ESG ตอบโจทย์ผู้ถือหุ้นที่ยั่งยืน, สืบค้นจากเว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์ (<https://mgronline.com/business/detail/9660000109481>) เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗

^๙ Article 1 Subject matter วรรคหนึ่ง (a) และ (c)

^{๑๐} Corporate sustainability due diligence, สืบค้นจากเว็บไซต์คณะกรรมการยุโรป (European Commission) (https://commission.europa.eu/business-economy-euro/doing-business-eu/sustainability-due-diligence-responsible-business/corporate-sustainability-due-diligence_en) เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗

๒. สารสำคัญของกฎหมาย CSDDD

ก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาของ CSDDD ขอกล่าวในเบื้องต้นว่า กฎหมายฉบับนี้เป็น “directive” หมายความว่า เป็นการกระทำทางนิติบัญญัติที่ผูกพันประเทศสมาชิกที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามที่ directive กำหนดไว้โดยขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศสมาชิกที่จะกำหนดว่าจะดำเนินการด้วยกลไกใด^{๑๑} ซึ่งมาตรา ๓๗ ของ CSDDD เองได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกจะต้องตรา (adopt) และเผยแพร่กฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ (the laws, regulations and administrative provisions) ที่จำเป็นสำหรับการทำให้เป็นไปตาม CSDDD ภายในวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ค.ศ. ๒๐๒๖^{๑๒} ด้วยเหตุนี้ หากผู้อ่านบทความได้ไปเปิดกฎหมาย CSDDD ดูก็จะพบว่ามีการใช้ถ้อยคำในลักษณะ “รัฐสมาชิกจะทำให้มั่นใจว่า...” (Member States shall ensure that...) อยู่บ่อยครั้งทั่วทั้งฉบับ

นอกจากนั้น กฎหมายนี้ไม่ได้มีขอบเขตที่จะใช้กับบริษัททุกแห่ง แต่จำกัดเฉพาะบริษัทที่อยู่ภายในขอบเขตตามมาตรา ๒ ซึ่งกล่าวโดยสรุป กรณีเป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปจะต้องเป็นไปตามหนึ่งในเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งของมาตรานี้ เช่น มีจำนวนพนักงานโดยเฉลี่ยมากกว่าหนึ่งพันคนและมีรายได้สุทธิทั่วโลก (net worldwide turnover) มากกว่า ๔๕๐ ล้านยูโร และสำหรับกรณีบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของประเทศที่สาม (third country) จะต้องเป็นไปตามหนึ่งในเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในวรรคสองของมาตรานี้ เช่น มีรายได้สุทธิมากกว่า ๔๕๐ ล้านยูโร ในสหภาพยุโรป^{๑๓} ซึ่งการบังคับใช้กับบริษัทต่าง ๆ จะเป็นอย่างไรบ้างเป็นไปอย่างไร^{๑๔} โดยมีรายละเอียดตามมาตรา ๓๗ ของ CSDDD^{๑๕}

๒.๑ การตรวจสอบวิเคราะห์สถานะ (due diligence)

หนึ่งในเรื่องที่เป็นหัวใจหลักของกฎหมายฉบับนี้ก็คือการดำเนินการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะ (due diligence) ซึ่งในมาตรา ๕ ของ CSDDD ได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกจะต้องทำให้มั่นใจว่าบริษัทจะทำการตรวจสอบ

วิเคราะห์สถานะด้านสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อมบนฐานของความเสี่ยง โดยรายละเอียดของการดำเนินการเป็นไปตามมาตรา ๗ ถึงมาตรา ๑๖

ทั้งนี้ การทำ due diligence นั้น มาตรา ๕^{๑๖} ได้กำหนดให้ดำเนินการด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

(๑) นำการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะ (due diligence) เข้ามาผนวกไว้เป็นนโยบายและอยู่ในระบบบริหารจัดการความเสี่ยง

(๒) ตรวจสอบและประเมินผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นจริงหรืออาจเกิดขึ้น ทั้งที่เกิดจากการดำเนินการของตัวบริษัทเอง ของบริษัทลูก และของพันธมิตรทางธุรกิจ (business partner) ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับห่วงโซ่อุปทานของบริษัท^{๑๗}

นอกจากนี้ ในกรณีที่จำเป็น บริษัทจะต้องจัดลำดับความสำคัญของผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นจริงและที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งในเรื่องนี้มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ได้วางเกณฑ์ให้บริษัทจัดลำดับความสำคัญของผลกระทบในกรณีที่ผลกระทบเชิงลบที่ตรวจพบทั้งหมดนั้นไม่สามารถป้องกัน บรรเทา หรือทำให้สิ้นสุดลงหรือลดผลกระทบให้เหลือน้อยที่สุดในพร้อมกันและโดยเต็มที่ ทั้งนี้ การจัดลำดับความสำคัญดังกล่าวจะต้องอยู่บนฐานของความร้ายแรงและความเป็นไปได้ที่จะเกิดผลกระทบเชิงลบ^{๑๘}

^{๑๑} European Union directives, สืบค้นจากเว็บไซต์ EUR-lex (<https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/european-union-directives.html>) เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗

^{๑๒} รายละเอียดโปรดดู Article 37 Transposition

^{๑๓} รายละเอียดโปรดดู Article 2 Scope

^{๑๔} อ้างแล้ว, เชิงอรรถที่ ๑๐

^{๑๕} รายละเอียดโปรดดู Article 37 Transposition

^{๑๖} รายละเอียดโปรดดู Article 5 Due diligence

^{๑๗} รายละเอียดโปรดดู Article 8 Identifying and assessing actual and potential adverse impacts

^{๑๘} รายละเอียดโปรดดู Article 9 Prioritisation of identified actual and potential adverse impacts

(๓) ป้องกันและบรรเทาผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้น และทำให้ผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้นจริงยุติลง และลดขนาดของผลกระทบลงให้เหลือน้อยที่สุด

(๔) จัดให้มีการเยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้นจริง

(๕) ให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย

(๖) จัดให้มีและคงไว้ซึ่งกลไกการแจ้งและกระบวนการร้องเรียน

(๗) ตรวจสอบความมีประสิทธิภาพของนโยบายและมาตรการการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะ

(๘) ทำการสื่อสารต่อสาธารณะเกี่ยวกับการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะ

ทั้งนี้ มาตรา ๕ จะเป็นการกำหนดหลักการกว้าง ๆ แต่รายละเอียดการดำเนินการในแต่ละเรื่องจะต้องพิจารณาจากมาตรา ๗ ถึงมาตรา ๑๖ แล้วแต่กรณีต่อไป

อนึ่ง เพื่อวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะ วรรคสองของมาตรา ๕ ยังกำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องทำให้มั่นใจว่าบริษัทต่าง ๆ มีสิทธิในการแลกเปลี่ยนทรัพยากรและข้อมูลภายในกลุ่มบริษัทของตน และกับนิติบุคคลอื่นอีกด้วย

๒.๒ การต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

นอกจากเรื่องการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะแล้ว กฎหมายนี้ยังให้ความสำคัญกับเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วย โดยมาตรา ๒๒ ได้กำหนดเรื่องการต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเอาไว้มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ประเทศสมาชิกจะต้องทำให้มั่นใจว่าบริษัทจะนำแผนการเปลี่ยนผ่านเพื่อบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมาใช้และดำเนินการตามแผนดังกล่าว โดยแผนนี้มีความมุ่งหมายเพื่อให้รูปแบบธุรกิจและกลยุทธ์ของบริษัทสอดคล้องกับการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจที่ยั่งยืน และการจำกัดภาวะโลกร้อนไว้ที่ ๑.๕ องศาเซลเซียสตามความตกลงปารีส และเป้าหมายในการบรรลุความเป็นกลางทางสภาพภูมิอากาศ^{๑๙}

๒.๓ โทษ

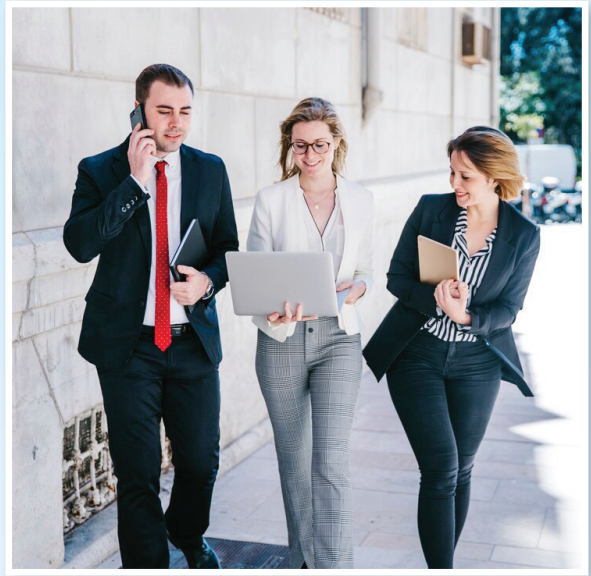
มาตรา ๒๗ ของ CSDDD ได้กำหนดเรื่องโทษ (penalties) เอาไว้ มีสาระสำคัญโดยสรุปคือ ประเทศสมาชิกจะต้องวางกฎเกณฑ์เกี่ยวกับบทลงโทษสำหรับกรณีการฝ่าฝืนกฎหมายของประเทศที่ตราขึ้นเพื่อให้เป็นไปตาม CSDDD โดยรวมไปถึงโทษทางการเงิน (pecuniary penalties) ซึ่งโทษจะต้องมีประสิทธิภาพ ได้สัดส่วน และมีผลเป็นการห้ามปรามการกระทำผิด (dissuasive) นอกจากนี้ กรณีที่มีการกำหนดโทษทางการเงิน โทษนั้นจะต้องอยู่บนฐานของรายได้สุทธิทั่วโลกของบริษัท (net worldwide turnover) และจำนวนชั้นสูงของโทษทางการเงินจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของรายได้สุทธิทั่วโลกของบริษัทในปีงบประมาณก่อนหน้าที่จะมีการตัดสินใจกำหนดค่าปรับ^{๒๐}

นอกจากโทษแล้ว มาตรา ๒๙ ของ CSDDD ยังมีการกำหนดเรื่องความรับผิดทางแพ่ง (Civil liability) ของบริษัทสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ในกรณีที่บริษัทจงใจหรือประมาทเลินเล่อไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ (การป้องกันผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้น) และมาตรา ๑๑ (การทำผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงให้สิ้นสุดลง) ทั้งนี้ ตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่มาตรานี้กำหนด ตลอดจนยังกำหนดเรื่องสิทธิของผู้ได้รับความเสียหายในการได้รับค่าชดเชยความเสียหายเต็มจำนวนด้วย^{๒๑}

^{๑๙} รายละเอียดโปรดดู Article 22 Combating climate change

^{๒๐} รายละเอียดโปรดดู Article 27 Penalties

^{๒๑} รายละเอียดโปรดดู Article 29 Civil liability of companies and the rights to full compensation

๓. ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากกฎหมายนี้

เมื่อได้รับทราบเนื้อหาโดยคร่าวของกฎหมาย CSDDD แล้ว ประเด็นที่จะกล่าวถึงต่อไปก็คือ ผู้ใดบ้างที่จะได้รับประโยชน์จากกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งหากมองว่ากฎหมายนี้วางกฎเกณฑ์อันเป็นการสร้างหน้าที่ให้กับบริษัทที่จะต้องดำเนินการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะด้านผลกระทบเชิงลบต่อสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อม ในแง่นี้ก็อาจพิจารณาได้ว่ากฎหมายนี้ก่อภาระหรือเพิ่มต้นทุนให้แก่ธุรกิจ อย่างไรก็ตาม ในเว็บไซต์ของคณะกรรมการการยุโรปได้มีการระบุว่ากฎหมายนี้นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนแล้ว บริษัทและประเทศกำลังพัฒนาที่ได้รับประโยชน์จากกฎหมายฉบับนี้ กล่าวคือ

- ประโยชน์ต่อประชาชน เช่น ทำให้การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนรวมไปถึงสิทธิแรงงานดีขึ้น ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดียิ่งขึ้นต่อสุขภาพทั้งต่อคนในรุ่นปัจจุบันและอนาคต เพิ่มความไว้วางใจที่มีต่อธุรกิจ ทำให้เกิดความโปร่งใสมากขึ้น ผู้ได้รับความเสียหายสามารถเข้าถึงความยุติธรรมได้ดีขึ้น

- ประโยชน์ต่อบริษัท เช่น มีกรอบทางกฎหมายที่สอดคล้องกันในสหภาพยุโรป ทำให้เกิดความแน่นอนทางกฎหมาย และเป็นการสร้างพื้นที่แข่งขันให้มีความเท่าเทียม สร้างความไว้วางใจให้กับลูกค้ามากยิ่งขึ้นและเพิ่มความมุ่งมั่น

ของพนักงาน สามารถตระหนักถึงผลกระทบเชิงลบต่อสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อมของบริษัทได้ดีขึ้นและลดความเสี่ยงที่จะต้องรับผิดชอบ ทำให้การบริหารจัดการความเสี่ยงดีขึ้น บริษัทมีความยืดหยุ่นมากขึ้น เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

- ประโยชน์ต่อประเทศกำลังพัฒนา เช่น ทำให้การปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ทำให้เกิดการลงทุนที่ยั่งยืน มีการสร้างขีดความสามารถและการให้การสนับสนุนบริษัทที่อยู่ในห่วงโซ่คุณค่า แนวปฏิบัติเกี่ยวกับความยั่งยืนได้รับการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น การนำมาตรฐานสากลมาใช้เพิ่มมากขึ้น ปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของผู้คนให้ดีขึ้น^{๒๒}

๔. บทสรุป

เพราะการดำเนินธุรกิจของบริษัทต่าง ๆ บางกรณีอาจก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อสิทธิมนุษยชนหรือสิ่งแวดล้อมได้ไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม อย่างไรก็ตาม ในเอกสารชิ้นเสนอร่างกฎหมาย CSDDD ก็มีการกล่าวถึงความเชื่อมโยงของบริษัทรวมทั้งห่วงโซ่คุณค่าของบริษัทกับผลกระทบเชิงลบต่อสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อม อาทิ แรงงานบังคับ การใช้แรงงานเด็ก สถานที่ทำงานที่สุขภาวะและความปลอดภัยไม่เพียงพอ การหาประโยชน์

^{๒๒} อ่างแล้ว, เจียงอรธที่ ๑๐

โดยไม่ชอบจากแรงงาน การปล่อยก๊าซเรือนกระจก มลภาวะ หรือ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ^{๒๓} ดังนั้น เพื่อความก้าวหน้าในด้านสิทธิมนุษยชนและการปกป้องคุ้มครองสิ่งแวดล้อม มาตรการที่ทำให้ภาคธุรกิจนำประเด็นเหล่านี้มา คำนึงถึงในการดำเนินงานของตนจึงเป็นสิ่งสำคัญ สหภาพยุโรป ซึ่งตระหนักว่าพฤติกรรมของบริษัทเป็นกุญแจสำคัญสำหรับการนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ความยั่งยืน^{๒๔} ก็ได้ออกกฎหมาย CSDDD ขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่ากฎหมายนี้เป็น ตัวอย่างที่สำคัญหนึ่งอันแสดงให้เห็นถึงความพยายาม ในการสร้างความรับผิดชอบต่อประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน และสิ่งแวดล้อมให้เกิดขึ้นแก่ธุรกิจ โดยมาตรการหนึ่งที่กฎหมายฉบับนี้เลือกใช้ก็คือหน้าที่ของบริษัทในการตรวจสอบ วิเคราะห์สถานะ ด้านสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อม มีการ ดำเนินการต่าง ๆ อาทิ การตรวจหาผลกระทบเชิงลบ การจัด ลำดับความสำคัญของผลกระทบ การป้องกันและบรรเทา ผลกระทบ การทำให้ผลกระทบสิ้นสุดลง การเยียวยา

ประเด็นที่น่าจับตามองต่อไปหลังจากการออกกฎหมายฉบับนี้ในความเห็นของผู้เขียนก็มีอยู่หลายประการ อาทิ กฎหมายนี้จะประสบผลสำเร็จในการปรับปรุงสถานการณ์ ด้านสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อมมากน้อยเพียงใด จะมีผลในวงกว้างแค่ไหน พฤติกรรมของบริษัทขนาดใหญ่ ในสหภาพยุโรปและที่อยู่นอกสหภาพยุโรปแต่อยู่ภายใน ห่วงโซ่คุณค่าของบริษัทใหญ่ดังกล่าวจะเปลี่ยนแปลงไป อย่างไรบ้าง หรือกระทั่งกฎหมายนี้จะ เป็นต้นแบบให้แก่ ประเทศอื่นที่ให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชน และสิ่งแวดล้อมที่จะทำการขับเคลื่อนกฎหมายหรือนโยบาย ภายในของตนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับกฎหมาย ฉบับนี้หรือไม่ ซึ่งสำหรับประเด็นสุดท้ายนี้ หากประเทศ ต่าง ๆ มีการตรากฎหมายหรือวางนโยบายเพื่อสร้างพฤติกรรม ของภาคธุรกิจให้เอาใจใส่กับประเด็นทางสิทธิมนุษยชนและ สิ่งแวดล้อมมากขึ้นก็อาจทำให้สถานการณ์สิทธิมนุษยชน และสิ่งแวดล้อมของสากลโลกโดยรวมดีขึ้นก็ได้

^{๒๓} Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on Corporate Sustainability Due Diligence and amending Directive (EU) 2019/1937, สืบค้นจากเว็บไซต์ EUR-Lex (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022PC0071>) เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗

^{๒๔} อาร์มภบทข้อ (๔) ของ CSDDD

มาตรการทางกฎหมาย ในการแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดขึ้น กับคนเล่นน้ำจากใบพัดเรือ

● รัฐประณ ภิภานันท์*

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ตามที่กระทรวง คมนาคมเสนอ โดยขอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ เพื่อให้ กระทรวงคมนาคมมีอำนาจในการออกกฎกระทรวงกำหนด แนวทะเลภายในน่านน้ำไทยเป็นเขตควบคุมการเดินเรือ เพื่อแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดขึ้นกับคนเล่นน้ำ ในบริเวณชายทะเล โดยเฉพาะเหตุที่เกิดบริเวณชายหาด ที่พัทยาและเกาะล้าน จังหวัดชลบุรี จนเป็นข่าวและ สร้างความสลดใจไปทั่วประเทศเมื่อนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดนใบพัดเรือฟันเข้าไปที่ร่างกายจนเป็นสาเหตุให้เสียชีวิต ในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ กระทรวงคมนาคมได้เสนอให้เพิ่ม มาตรการทางกฎหมายในการแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางน้ำไว้ใน มาตรา ๑๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ เพื่อกำหนดให้มีเขตควบคุมการ เดินเรือเพิ่มขึ้น โดยหวังว่ามาตรการทางกฎหมายนี้จะ ช่วยแก้ไขการเกิดอุบัติเหตุทางน้ำกับคนเล่นน้ำในบริเวณ

ชายทะเลได้ ซึ่งก่อนจะพิจารณาถึงผลของการแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายในเรื่องนี้ อาจต้องย้อนกลับไปพิจารณาถึงสภาพ ปัญหาและมาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับเหตุผลและ ความเหมาะสมของการกำหนดมาตรการทางกฎหมายขึ้นมา ใช้บังคับต่อไป

๑. สภาพปัญหาและมาตรการทางกฎหมายที่ ใช้บังคับอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๑ สภาพปัญหา ในเบื้องต้นต้องพิจารณา เสียก่อนว่า อุบัติเหตุทางน้ำซึ่งเป็นเหตุให้มีการเสนอแก้ไข กฎหมายนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร ในขณะที่นักท่องเที่ยวกำลัง เล่นน้ำหรือดำน้ำอยู่หน้าหาดหรือห่างจากหาดในระยะ ๑๐ - ๕๐ เมตร เรือจะสามารถมองเห็นคนที่เล่นน้ำ อยู่หรือไม่ ข้อเท็จจริงคือการมองเห็นของคนขับเรือ ถูกจำกัดทั้งปัจจัยที่เกิดจากแสงสะท้อนเหนือผิวน้ำ คลื่น ที่บังคนเล่นน้ำ ความเร็วเรือ รวมไปถึงความประมาทของ

* นักกฎหมายทฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ กองกฎหมายเทคโนโลยีและการคมนาคม สำนักงานคณะกรรมการทฤษฎีกา

คนขับเรือ สิ่งเหล่านี้คือโอกาสที่ทำให้อุบัติเหตุทางน้ำเกิดขึ้นกับคนที่เล่นน้ำได้ ดังนั้น การป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุจึงต้องทำให้เรือและคนเล่นน้ำไม่เจอกันหรือไม่อยู่ในบริเวณเดียวกัน และเพราะเหตุใดเรือต้องขับเข้าไปในบริเวณชายหาดที่คนกำลังเล่นน้ำอยู่ ทั้งนี้ อาจเกิดจากในบริเวณดังกล่าวไม่มีที่จอดเรือโดยเฉพาะหรือไม่มีการควบคุมคนขับเรือจึงไม่ถูกบังคับให้ต้องจอดเรือ บริเวณใดบริเวณหนึ่งหรือเพื่อต้องการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวให้สามารถเข้าถึงสิ่งที่พักที่ตั้งอยู่ในบริเวณหน้าหาดได้โดยง่ายไม่ต้องเดินพร้อมถือกระเป๋าสัมภาระในระยะทางไกล รวมทั้งอาจมีการใช้พื้นที่ชายทะเลในการทำกิจกรรมทางน้ำที่ซ้ำซ้อนกันหลายประเภท อาทิ เรือลากร่ม (Parasailing) เจ็ตสกี (Jet-ski) และเรือกล้วย (Banana Boat) ในกรณีเช่นนี้หากมีการจัดการให้นักท่องเที่ยวได้เล่นน้ำอยู่เฉพาะภายในบริเวณที่กำหนดไม่ให้มีการใช้พื้นที่ซ้ำซ้อนกับการจัดกิจกรรมนันทนาการทางน้ำที่เป็นอันตราย และควบคุมเรือไม่ให้เข้าไปในบริเวณที่กำหนดให้เป็นที่เล่นน้ำแล้ว อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับคนเล่นน้ำอันเนื่องมาจากใบพัดเรือก็จะเป็นสิ่งที่สามารถป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นได้

อย่างไรก็ดี ในขณะที่ได้มีการเสนอขอแก้ไขกฎหมายในเรื่องนี้มีหน่วยงานและกฎหมายที่ให้อำนาจในการดำเนินการเกี่ยวข้องกับกรณีนี้อยู่ด้วยแล้ว จะขอยกมาพิจารณาเฉพาะเมืองพัทยาและกรมเจ้าท่า เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงและตั้งอยู่ในพื้นที่เกิดอุบัติเหตุกับคนเล่นน้ำเป็นจำนวนมาก

๑.๒ มาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๒.๑ เมืองพัทยา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอาณาเขตตามมาตรา ๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งทางบกและทางทะเล โดยพื้นที่ทางทะเลนับตั้งแต่ด้านเหนือที่ปากคลองกระทิงลายและด้านใต้ที่ตำบลห้วยใหญ่ กม.ที่ ๑๕๓.๐๐๐ ครอบคลุมพื้นที่ไปในทะเลถึง ลองจิจูด ๑๐๐° ๔๕' ตะวันออก (ครอบคลุมพื้นที่และบริเวณโดยรอบเกาะล้าน)^๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและจัดการกับปัญหาอุบัติเหตุทางน้ำ เมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๖๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ ในเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อย การจัดให้มีการควบคุมตลาดท่าเทียบเรือ และที่จอดรถ และการควบคุมและส่งเสริมกิจการท่องเที่ยว และมาตรา ๗๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดให้เมืองพัทยามีอำนาจตราข้อบัญญัติเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยาได้ โดยในข้อบัญญัติจะกำหนดโทษจำคุกหรือโทษปรับหรือทั้งจำและปรับผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้

^๑ มาตรา ๗ ให้จัดตั้งเมืองพัทยาเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอาณาเขตตามเขตเมืองพัทยามีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เมืองพัทยามีฐานะเป็นนิติบุคคล การแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตเมืองพัทยาให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

^๒ แผนที่ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๒๑

^๓ มาตรา ๖๒ ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของกฎหมาย เมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขตเมืองพัทยาในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การรักษาความสงบเรียบร้อย

 ๑) การจัดให้มีการควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ และที่จอดรถ

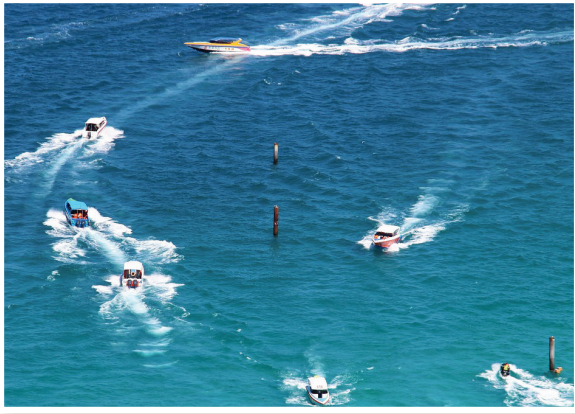
 (๑๑) การควบคุมอนามัยและความปลอดภัยในร้านอาหาร โรงมหรสพ และสถานบริการอื่น

 (๑๒) การควบคุมและส่งเสริมกิจการท่องเที่ยว

 ๑) การปฏิบัติให้เป็นไปตามอำนาจตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายในกรณีดังต่อไปนี้

 (๑) การปฏิบัติให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยา

 ๑) การปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดโทษจำคุกหรือโทษปรับหรือทั้งจำและปรับผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่จะกำหนดโทษจำคุกเกินหกเดือนและโทษปรับเกินหนึ่งหมื่นบาทไม่ได้

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ เมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว เห็นว่า เมืองพัทยามีอำนาจ และหน้าที่ในการออกข้อบัญญัติเพื่อป้องกันและจัดการ กับปัญหาอุบัติเหตุทางน้ำ ในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) ในส่วนที่ เกี่ยวกับการควบคุมการประกอบกิจการ ได้แก่ ๑) การควบคุม การประกอบกิจการเรือนำเที่ยวและเรือโดยสาร และ ๒) การควบคุมการประกอบกิจการนันทนาการทางน้ำ เพื่อกำหนดให้ ผู้ให้บริการต้องไปให้บริการในบริเวณท่าเทียบเรือหรือ จุดให้บริการที่เมืองพัทยาจัดไว้เพื่อป้องกันการขึ้นลงเรือ นอกเขตที่กำหนด ซึ่งอาจใกล้ชิดกับบริเวณที่มีการเล่นน้ำ หรือการทำกิจกรรมนันทนาการทางน้ำอื่น ๆ และควบคุม ผู้ประกอบกิจการนันทนาการทางน้ำให้อยู่ภายในขอบเขต ที่ได้รับอนุญาตจากเมืองพัทยา และ (๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับ การกำหนดขอบเขตการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ (Zoning) เมืองพัทยาจะต้องมีการกำหนดขอบเขตในการใช้ประโยชน์ ของพื้นที่ (Zoning) ที่ชัดเจน ได้แก่ เขตท่าเทียบเรือและ เขตกิจกรรมนันทนาการทางน้ำแต่ละประเภทไม่ให้ ทับซ้อนกัน โดยเฉพาะในเขตเล่นน้ำจะต้องวางท่อนกันเขต รวมทั้งการทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายให้คนขับเรือ สามารถเห็นได้ในระยะไกล

จากการตรวจสอบการออกข้อบัญญัติและประกาศ ของเมืองพัทยาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้พบว่า เมืองพัทยาได้มีการออกข้อบัญญัติเมืองพัทยา เรื่องการจอดเรือ เทียบเรือ และการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณท่าเทียบเรือ พ.ศ. ๒๕๔๖ และประกาศเมืองพัทยา เรื่องกำหนดเขตควบคุมและส่งเสริม การท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยข้อบัญญัติเมืองพัทยา เรื่อง การจอดเรือ เทียบเรือ และการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณ ท่าเทียบเรือ พ.ศ. ๒๕๔๖ มีสาระสำคัญ เพื่อให้เมืองพัทยามีอำนาจในการกำหนดบริเวณที่จอดเรือ จุดที่เทียบเรือ วิธีการจอดเรือ อัตราราคาและการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการ

จอดเรือ แต่มีข้อสังเกตว่า อำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยา ในเรื่องนี้เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบการจอดเรือ เฉพาะในเขตท่าเทียบเรือเท่านั้น จึงไม่มีอำนาจห้ามไม่ให้ มีการจอดเรือนอกเขตท่าเทียบเรือ ซึ่งการจอดเรือนอกเขต ท่าเทียบเรือตามข้อบัญญัติดังกล่าวเจ้าของเรือไม่มี หน้าที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมให้กับเมืองพัทยาแต่อย่างใด และเป็นเหตุให้มีการนำเรือเข้าไปในบริเวณชายหาดเพื่อ รับส่งนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกให้ นักท่องเที่ยวและหลีกเลี่ยงการเสียค่าธรรมเนียมให้แก่ เมืองพัทยาด้วย สำหรับประกาศเมืองพัทยา เรื่องกำหนด เขตควบคุมและส่งเสริมการท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๒๒ มีสาระสำคัญ เพื่อห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดกระทำความสกปรก ไม่เป็นระเบียบ หรือทำให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ เท่านั้น ไม่ได้ถูกนำไปใช้กับการประกอบกิจการนันทนาการทางน้ำที่ ใช้พื้นที่ทับซ้อนกับการเล่นน้ำ คนเล่นน้ำจึงอาจได้รับความ เดือดร้อนรำคาญและอันตรายจากกิจกรรมนันทนาการ ทางน้ำ เช่น เรือลากร่ม (Parasailing) เจ็ตสกี (Jet-ski) และ เรือกล้วย (Banana Boat)

๑.๒ กรมเจ้าท่า เป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวง คมนาคม มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการ เดินเรือในน่านน้ำไทย กฎหมายว่าด้วยเรือไทย กฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันเรือโดนกัน กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม การพาณิชย์นาวี กฎหมายว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่อง หลายรูปแบบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยในเรื่องนี้ กรมเจ้าท่ามีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลเรือหรือ ยานพาหนะทางน้ำที่จะมีการนำไปใช้ ควบคุมให้ผู้ใช้เรือ จะต้องได้รับประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถ ในการควบคุมเรือ และการกำหนดเส้นทางในการเดินเรือ เพื่อให้การสัญจรทางน้ำสามารถกระทำได้อย่างปลอดภัย

ในเรื่องวิปฏิบัติเกี่ยวกับการเดินเรือนั้นมีพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ กำหนดไว้ โดยมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ได้แก่ การกำหนดเขตจอดเรือและการกำหนดทางเดินเรือทั่วไป ตามมาตรา ๑๒^๕ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ได้ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเขตจอดเรือและกำหนดทางเดินเรือทั่วไป ทั้งนี้ เขตจอดเรือ คือ การกำหนดพื้นที่เพื่อใช้สำหรับการจอดเรือ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจอดเรือเป็นไปโดยความเรียบร้อย ปลอดภัยจากการโดนกันกับเรือลำอื่นและความปลอดภัยของประชาชน รวมทั้งเพื่อมิให้เกิดขวางเส้นทางสัญจรของเรือในเส้นทางเดินเรือ แต่การกำหนดเขตจอดเรือที่ผ่านมาเป็นการกำหนดเขตจอดเรือเฉพาะในเขตที่กำหนดให้เป็นเขตท่าเรือจึงไม่ครอบคลุมถึงพื้นที่อื่น และไม่มีบทบัญญัติห้ามการจอดเรือในพื้นที่อื่น ยกเว้นการห้ามจอดเรือในแม่น้ำ ลำคลองซึ่งมีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๖๘ กำหนดไว้โดยเฉพาะ เรื่องจึงสามารถเข้าไปจอดในพื้นที่บริเวณชายทะเลได้ ส่วนการกำหนดทางเดินเรือทั่วไป นั้น เป็นการกำหนดเส้นทางให้เรือใช้สำหรับเดินระหว่างสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการสัญจรทางน้ำ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และเพื่อหลีกเลี่ยงการโดนกันระหว่างเรือเนื่องจากมีเส้นทางที่ทับซ้อนกัน การกำหนดเส้นทางเดินเรือนี้จึงเป็นมาตรการทางกฎหมายอย่างหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เพื่อป้องกันการเดินเรือเข้ามาในบริเวณชายทะเลซึ่งเป็นพื้นที่สำหรับใช้เพื่อการเล่นน้ำและการทำกิจกรรมนันทนาการทางน้ำได้

จากการตรวจสอบการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเส้นทางเดินเรือทั่วไปตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ พบว่า ยังไม่เคยมีการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเส้นทางเดินเรือทั่วไป อีกทั้งยังพบว่าแม้จะมีการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเส้นทางเดินเรือทั่วไปแล้วก็ตาม แต่การเดินเรือโดยฝ่าฝืน

เส้นทางเดินเรือที่กำหนดไว้ตามกฎหมายกระทรวงก็ไม่มี การกำหนดโทษไว้โดยเฉพาะ หากจะบังคับเอาผิดเมื่อมีการฝ่าฝืนก็อาจจะต้องปรับใช้เป็นกรณีที่มีการละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งเป็นเหตุให้เจ้าท่ามีอำนาจที่จะสั่งงดไม่ให้ใช้ประกาศนียบัตรหรือใบอนุญาตได้ไม่เกินสองปี ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๙^๖ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

๑.๓ ข้อวิเคราะห์เกี่ยวกับการใช้มาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ในการแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดขึ้นกับคนเล่นน้ำจากใบพัดเรือ

เมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยาและกรมเจ้าท่าแล้วเห็นว่า ทั้งสองหน่วยงานมีอำนาจตามกฎหมาย ซึ่งสามารถจะกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ใน

^๕ มาตรา ๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวง ดังต่อไปนี้
(๑) กำหนดแนวมแม่น้ำลำคลองหรือทะเลอาณาเขตแห่งใดเป็นเขตท่าเรือและเขตจอดเรือ
(๒) กำหนดทางเดินเรือทั่วไปและทางเดินเรือในเขตท่าเรือนอกจากทางเดินเรือในเขตท่าเรือกรุงเทพ ฯ

^๖ มาตรา ๒๙^๖ ผู้นำร่อง นายเรือ ตันหน สร้าง ได้กึ่ง นายท้าย คนถือท้าย ตันกล หรือคนใช้เครื่อง ที่ได้รับประกาศนียบัตรหรือใบอนุญาตผู้ใดหย่อนความสามารถ หรือประพฤติกไม่สมควรแก่หน้าที่ ละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเดินเรือหรือหน้าที่ของตน ให้เจ้าท่ามีอำนาจที่จะสั่งงดไม่ให้ใช้ประกาศนียบัตรหรือใบอนุญาตมีกำหนดไม่เกินสองปี แต่ไม่เป็นการลบล้างโทษอย่างอื่นซึ่งผู้นั้นจะพึงได้รับ ถ้าผู้นั้นไม่พอใจคำสั่งให้งดใช้ประกาศนียบัตรหรือใบอนุญาต ให้ผู้นั้นมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ไปยังรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่ยกภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง คำชี้ขาดของรัฐมนตรีนั้น เป็นที่สุด แต่ในระหว่างที่รัฐมนตรียังมีคำสั่งให้งดใช้ประกาศนียบัตรหรือใบอนุญาตมีผลบังคับได้

การแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดขึ้นกับคนเล่นน้ำจากใบพัดเรือได้ แม้ว่าจะไม่สามารถบังคับใช้ได้ครอบคลุมในทุกเรื่อง เช่น เมืองพัทยาสามารถกั้นหุ่นในบริเวณชายทะเลเพื่อไม่ให้เรือเข้ามาในบริเวณที่มีการวางทุ่น สามารถกำหนดให้ผู้ประกอบการนั้นนทนาการทางน้ำ เช่น เรือลากร่ม (Parasailing) เจ็ตสกี (Jet-ski) และเรือกล้วย (Banana Boat) ไปให้บริการในจุดที่ห่างจากคนเล่นน้ำ รวมถึงวางทุ่นเพื่อกำหนดขอบเขตพื้นที่สำหรับกิจกรรมดังกล่าวได้ ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้สามารถทำได้โดยไม่ต้องแก้ไขกฎหมาย เมืองพัทยาสามารถออกข้อบัญญัติตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อกำหนดข้อห้ามและวิธีปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว และในส่วนของกรมเจ้าท่าสามารถเสนอให้กำหนดเส้นทางการเดินเรือเพื่อให้เรือเดินในเส้นทางที่ห่างจากชายฝั่งทะเลที่มีกิจกรรมนันทนาการทางน้ำหรือบริเวณที่คนเล่นน้ำได้ และมีข้อสังเกตว่า การออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเขตจอดเรือนั้นไม่ได้จำกัดว่าจะต้องกำหนดให้อยู่เฉพาะภายในเขตท่าเรือ ดังนั้น กรมเจ้าท่าจึงสามารถเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงกำหนดเขตจอดเรือนอกเขตท่าเรือได้ ซึ่งหากมีการกำหนดเขตจอดเรือคลุมทั้งบริเวณชายทะเลที่มีการเล่นน้ำหรือทำกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ ก็สามารถกำหนดจุดจอดเรือให้อยู่ในบริเวณที่กำหนดและห่างจากพื้นที่เล่นน้ำหรือทำกิจกรรมนันทนาการทางน้ำได้ และการผ่านฝืนก็จะมีโทษตามมาตราพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖

๒. ความจำเป็นในการเสนอกฎหมายและมาตรการทางกฎหมายที่เพิ่มขึ้นจากการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖

โดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๑ ความจำเป็นในการเสนอกฎหมาย

จากเอกสารคำชี้แจงประกอบร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ มีสาระสำคัญว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันยิ่งขึ้น และมีความจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมการจราจรทางน้ำ โดยเฉพาะบริเวณเขตท่าเรือและเขตที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยอย่างมาก ในขณะนี้ รวมทั้งเพื่อรองรับการยกเลิกประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๖๘ เพื่อให้การดูแลรักษาแม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ ทะเลภายในน่านน้ำไทย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาและประกาศใช้เป็นพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

๒.๒ มาตรการทางกฎหมายที่เพิ่มขึ้นจากการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้มีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพิ่มขึ้นในเรื่องดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ การกำหนดเขตควบคุมการเดินเรือและข้อห้ามมิให้เรือเข้า โดยไม่มีเหตุจำเป็นและต้องได้รับอนุญาต ตามมาตรา ๑๒ (๓)^๗ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดแนวทะเลแห่งใดภายในน่านน้ำไทยเป็นเขตควบคุมการเดินเรือ ซึ่งหมายความว่าบริเวณพื้นที่ที่ถูกกำหนดขึ้นในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ จะเป็นพื้นที่ที่ถูกเรียกว่า “เขตควบคุมการเดินเรือ” ในการกำหนดพื้นที่ตามกฎกระทรวงจะใช้วิธีการระบุพิกัดของเขตควบคุมการเดินเรือเป็นค่าพิกัดภูมิศาสตร์ (Geographical Coordinates) เชื่อมโยงกันเป็นขอบเขต หรือในบางกรณีอาจกำหนดให้เชื่อมโยงกับแผ่นดินหรือเกาะด้วยก็ได้หากขอบเขตที่กำหนดเชื่อมโยงถึงกัน โดยผลของการกำหนดให้เป็นเขตควบคุมการเดินเรือนั้น มาตรา ๒๕^๘ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ ได้กำหนดห้ามมิให้เรือเข้าไปในเขตควบคุมการเดินเรือเพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยทางน้ำ เว้นแต่จำเป็นและได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า หากมีการฝ่าฝืนนายเรือหรือผู้ควบคุมเรือผู้ใดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาทและเจ้าท่ามีอำนาจสั่งยึดใบประกาศนียบัตรควบคุมเรือ มีกำหนดไม่เกินหกเดือน

๒.๒.๒ การกำหนดเขตห้ามจอดเรือหรือแพ ตามมาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ให้อำนาจกรมเจ้าท่าโดยคำแนะนำของผู้อำนวยการจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจประกาศกำหนดแนวแม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ หรือทะเลอาณาเขต เป็นเขตห้ามจอดเรือหรือแพ

โดยการห้ามจอดเรือและแพนั้นมีเหตุผลดั้งเดิมมาจากพระราชบัญญัติควบคุมการจอดเรือในแม่น้ำลำคลอง พุทธศักราช ๒๔๗๙ ซึ่งในขณะนั้นมีผู้คนอาศัยอยู่ในแม่น้ำลำคลองเป็นจำนวนมากและแม่น้ำลำคลองถือเป็นเส้นทางหลักที่ใช้ในการเดินทาง จึงต้องมีกฎหมายห้ามมิให้มีการจอดเรือและแพกีดขวางทางน้ำ รวมทั้งต้องจัดการกับเรือเก่าแพเก่าที่ผูกพันให้พ้นไปจากแม่น้ำลำคลองที่ใช้ในการสัญจร แต่พระราชบัญญัติควบคุมการจอดเรือในแม่น้ำลำคลอง พุทธศักราช ๒๕๗๙ ไม่ได้มีการบังคับใช้กับแม่น้ำลำคลองทั้งประเทศ คงใช้เฉพาะในพื้นที่ของจังหวัดพระนครเท่านั้น ทั้งนี้ เนื่องจากแม่น้ำลำคลองในแต่ละพื้นที่มีสภาพและความจำเป็นในการบังคับใช้กฎหมายที่แตกต่างกัน ดังนั้น พระราชบัญญัติควบคุมการจอดเรือในแม่น้ำลำคลอง พุทธศักราช ๒๕๗๙ จึงมีบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการ

^๗ มาตรา ๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวง ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดแนวแม่น้ำลำคลองหรือทะเลอาณาเขตแห่งใดเป็นเขตท่าเรือและเขตจอดเรือ
- (๒) กำหนดทางเดินเรือทั่วไปและทางเดินเรือในเขตท่าเรือนอกจากทางเดินเรือในเขตท่าเรือกรุงเทพฯ
- (๓) กำหนดแนวทะเลแห่งใดภายในน่านน้ำไทยเป็นเขตควบคุมการเดินเรือ

^๘ มาตรา ๒๕ เพื่อการรักษาความปลอดภัยทางน้ำ ห้ามมิให้นายเรือหรือผู้ควบคุมเรือเดินเรือเข้าไปในเขตควบคุมการเดินเรือ เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็นและได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า นายเรือหรือผู้ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท และให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งยึดใบประกาศนียบัตรควบคุมเรือ มีกำหนดไม่เกินหกเดือนนายเรือหรือผู้ควบคุมเรือผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างที่ถูกยึดใบประกาศนียบัตรควบคุมเรือตามวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับหนึ่งหมื่นบาท

^๙ มาตรา ๔๕/๑ ให้เจ้าท่าโดยคำแนะนำของผู้อำนวยการจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจประกาศกำหนดแนวแม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ หรือทะเลอาณาเขตเป็นเขตห้ามจอดเรือหรือแพ นายเรือหรือผู้ควบคุมเรือผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศในวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท และปรับเป็นรายวันวันละห้าร้อยบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง และให้เจ้าท่ามีอำนาจสั่งยึดใบประกาศนียบัตรควบคุมเรือมีกำหนดไม่เกินหกเดือน นายเรือหรือผู้ควบคุมเรือผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างที่ถูกยึดใบประกาศนียบัตรควบคุมเรือ ตามวรรคสอง ต้องระวางโทษปรับหนึ่งหมื่นบาท ความในวรรคสองให้ใช้กับผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นเจ้าของหรือผู้ควบคุมแพและแพคนอยู่ด้วย

ตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้
ในพื้นที่อื่นเพิ่มเติมได้ตามเหตุผลและความจำเป็น^{๑๐}
ซึ่งในภายหลังจึงได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ใช้พระราชบัญญัติ
ควบคุมการจอดเรือในแม่น้ำลำคลอง พุทธศักราช ๒๔๗๙
ในเขตเทศบาลนครธนบุรี จังหวัดธนบุรี^{๑๑} เขตเทศบาล
เมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี^{๑๒} เขตเทศบาลเมือง
นครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา^{๑๓} ตามลำดับ
จนกระทั่งในปี ๒๕๑๕ ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๖๘ ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมการจอดเรือใน
แม่น้ำลำคลอง พุทธศักราช ๒๔๗๙ เพื่อปรับปรุงมาตรการ
ห้ามจอดเรือในแม่น้ำลำคลองเสียใหม่ โดยให้เหตุผลใน
การปรับปรุงอันเนื่องมาจากปัญหาสิ่งแวดล้อมและการ
สาธารณสุขเพิ่มขึ้นนอกจากเรื่องการจัดระเบียบการสัญจร
ทางน้ำของประชาชนที่มีมาแต่เดิม ประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ ๖๘ ได้กำหนดให้มีการใช้บังคับมาตรการห้ามจอดเรือ
หรือแพกับแม่น้ำลำคลองทั้งประเทศซึ่งแตกต่างไปจาก
วิธีการของพระราชบัญญัติควบคุมการจอดเรือในแม่น้ำลำคลอง
พุทธศักราช ๒๔๗๙ แต่การจะกำหนดให้แม่น้ำลำคลองใด
หรือส่วนของแม่น้ำลำคลองใดเป็นเขตห้ามจอดเรือหรือแพนั้น
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๖๘ จะให้พนักงานท้องถิ่น
โดยการอนุมัติของอธิบดีกรมเจ้าท่าเป็นผู้มีอำนาจในการ
ออกประกาศอีกชั้นตอนหนึ่ง^{๑๔}

สำหรับการแก้ไขมาตรการทางกฎหมายในเรื่อง
การห้ามจอดเรือตามมาตรา ๔๕/๑^{๑๕} แห่งพระราชบัญญัติการ
เดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖ ได้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด
หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่ให้คำแนะนำ
แก่เจ้าท่าในการประกาศกำหนดแนวแม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ
หรือทะเลสาบเขตรอบ เป็นเขตห้ามจอดเรือหรือแพ จากความ
ในบทบัญญัตินี้จะเห็นกลไกการใช้อำนาจและบทบาท
ของหน่วยงานที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะไม่อธิบายในที่นี้

นอกจากนี้ มาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ยังได้
ขยายขอบเขตการใช้อำนาจออกไปจากแม่น้ำลำคลองไป
ที่ทะเลสาบหรือทะเลสาบเขตรอบให้สามารถกำหนดเป็น
เขตห้ามจอดเรือหรือแพได้ หากมีการฝ่าฝืนนายเรือหรือ
ผู้ที่ควบคุมเรือ เจ้าของหรือผู้ควบคุมแพต้องระวางโทษปรับ
ตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท และปรับเป็นรายวัน
วันละห้าร้อยบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง และเจ้าท่า
มีอำนาจสั่งยึดใบประกาศนียบัตรควบคุมเรือมีกำหนด
ไม่เกินหกเดือน

**๒.๒.๓ การให้อำนาจเจ้าท่าในการ
ปักหลักเขตควบคุมทางน้ำ ตามมาตรา ๑๒๐/๑^{๑๖} แห่ง
พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๔๕๖**
ได้ให้อำนาจ กรมเจ้าท่าปักหลักเขตควบคุมทางน้ำ เพื่อ
ป้องกันการบุกรุกแม่น้ำ ลำคลอง ทะเลสาบ ทะเลภายใน
และทะเลสาบเขตรอบ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ทางน้ำเสียหาย
หรือเปลี่ยนแปลงไป ผู้ที่กระทำการยักย้าย ทำให้เสียหาย
หรือทำลายหลักเขตควบคุมทางน้ำ ต้องระวางโทษจำคุก

^{๑๐} พระราชบัญญัติควบคุมการจอดเรือในแม่น้ำลำคลอง พุทธศักราช ๒๔๗๙ มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ในจังหวัดพระนครตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป เมื่อจะใช้พระราชบัญญัตินี้ในท้องถิ่นหรือภูมิภาคอื่น ให้ประกาศใช้โดยพระราชกฤษฎีกา

^{๑๑} พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการจอดเรือในแม่น้ำลำคลอง พุทธศักราช ๒๔๗๙

^{๑๒} พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการจอดเรือในแม่น้ำลำคลอง พุทธศักราช ๒๔๗๙ (ฉบับที่ ๒)

^{๑๓} พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการจอดเรือในแม่น้ำลำคลอง พุทธศักราช ๒๔๗๙ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔

^{๑๔} ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๖๘

ข้อ ๓ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย ให้พนักงานท้องถิ่นโดยอนุมัติของอธิบดีกรมเจ้าท่ามีอำนาจออกประกาศ

(๑) กำหนดว่าแม่น้ำลำคลองใดหรือส่วนหรือแม่น้ำลำคลองใดเป็นเขตห้ามจอดเรือ

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๕} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๙, ข้างต้น

^{๑๖} มาตรา ๑๒๐/๑ ให้กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีมีอำนาจปักหลักเขตควบคุมทางน้ำตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ผู้ใดยักย้าย ทำให้เสียหาย
หรือทำลายหลักเขตควบคุมทางน้ำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยมาตรการทางกฎหมายในเรื่องนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดขึ้นกับคนเล่นน้ำจากใบพัดเรือ จึงขอกล่าวถึงเพียงเท่านี้

๓. ข้อสังเกตเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดขึ้นกับคนเล่นน้ำจากใบพัดเรือ

(๑) ความเร่งด่วนในการแก้ปัญหา เมื่อปี ๒๕๔๘ กระทรวงคมนาคมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยทางน้ำที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในบริเวณท่าเรือและพื้นที่ที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า หลังจากมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วผ่านไปเป็นระยะเวลากว่า ๙ ปี จึงได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดเขตท่าเรือ เขตจอดเรือ และเขตควบคุมการเดินเรือบริเวณอ่าวพัทยาและเกาะล้าน จังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อมาแก้ไขปัญหาดังกล่าว

(๒) การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับเขตควบคุมการเดินเรือ มีข้อสังเกตว่า กฎกระทรวงกำหนดเขตท่าเรือ เขตจอดเรือ และเขตควบคุมการเดินเรือบริเวณอ่าวพัทยาและเกาะล้าน จังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งกำหนดเขตควบคุมการเดินเรืออ่าวพัทยาและกำหนดเขตควบคุมการเดินเรือเกาะล้าน โดยมีการกำหนดพื้นที่ภายในเขตควบคุมการเดินเรือครอบคลุมถึงแหลมบาลีฮายซึ่งเป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือที่พัทยาและครอบคลุมบริเวณเกาะล้านให้อยู่ภายใน เขตควบคุมการเดินเรื่อนั้น ไม่น่าจะถูกต้องและ

ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพราะการกำหนดเขตควบคุมการเดินเรื่อดังกล่าวย่อมมีผลเป็นการห้ามไม่ให้เรือเข้ามาในเขตดังกล่าว ถ้าจะเข้ามาในเขตควบคุมการเดินเรือจะต้องมีเหตุจำเป็นและต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าเสียก่อน แต่ตามข้อเท็จจริงมีเรือโดยสารและเรื่อนำเที่ยวจำนวนมากนับร้อยลำที่วิ่งไปกลับระหว่างท่าเทียบเรือที่แหลมบาลีฮาย พัทยา และเกาะล้านวันละหลายร้อยเที่ยวผ่านเข้าและออกจากเขตควบคุมการเดินเรือทั้งสองเขตซึ่งไม่มีข้อเท็จจริงว่าได้มีนายเรือหรือผู้ที่ควบคุมเรือผู้ใดได้ขออนุญาตเจ้าท่าในการเข้าเขตควบคุมการเดินเรืออ่าวพัทยาและเขตควบคุมการเดินเรือเกาะล้านหรือไม่

(๓) หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเหตุจำเป็นและกระบวนการพิจารณาอนุญาตเข้าเขตควบคุมการเดินเรือ เมื่อพิจารณามาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ แล้วเห็นว่า ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเหตุจำเป็นและกระบวนการพิจารณาอนุญาตเข้าเขตควบคุมการเดินเรือไว้แต่อย่างใด จึงมีปัญหาว่กรมเจ้าท่าจะบังคับใช้กฎหมายตามบทบัญญัติในเรื่องนี้ได้อย่างไร มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่ากรณีใดบ้างเป็นเหตุจำเป็น เช่น การเข้าไปรับผู้โดยสารในเขตควบคุมการเดินเรือเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นหรือไม่ และเจ้าท่ามีกระบวนการในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตให้เรือเข้าเขตควบคุมการเดินเรืออย่างไร ฯลฯ

(๔) การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับเขตห้ามจอดเรือ การประกาศเขตห้ามจอดเรือเป็นมาตรการทางกฎหมายที่สามารถทำได้ง่ายและรวดเร็วเพราะออกในรูปของประกาศกรมเจ้าท่า มีขั้นตอนในการดำเนินการ

ที่สิ้น ใช้เวลาและทรัพยากรน้อย กรมเจ้าท่าสามารถประกาศห้ามไม่ให้มีการจอดเรือโดยกำหนดพื้นที่ให้ครอบคลุมบริเวณชายทะเลที่มีการเล่นน้ำได้ ซึ่งจะช่วยให้เรือไม่เข้ามาจอดเพื่อรับส่งคนโดยสารหรือนักท่องเที่ยวในบริเวณที่คนเล่นน้ำ (เป็นการใช้มาตรการทางกฎหมายในมุมกลับกับการกำหนดเขตจอดเรือ) มาตรการทางกฎหมายในเรื่องนี้ จึงสามารถใช้เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดขึ้นกับคนเล่นน้ำจากใบพัดเรือได้ แต่ปัจจุบันยังไม่มี การนำมาตราการในเรื่องนี้มาช่วยในการแก้ปัญหา ดังกล่าวแต่อย่างใด

(๕) อุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดขึ้นกับคนเล่นน้ำจากใบพัดเรือลดลงเพราะเหตุใด เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการท่าเทียบเรือที่พิทยาและเกาะล้านในปัจจุบันพบว่า เมืองพิทยาได้กำหนดจุดจอดเรือและจุดขึ้นลงเรือห่างจากจุดที่มีการเล่นน้ำที่หาดพิทยาและวางทุ่นแสดงขอบเขตสำหรับคนเล่นน้ำ ส่วนที่เกาะล้านจะมีทั้งหาดที่มีและไม่มีท่าเทียบเรือ ในหาดที่ไม่มีท่าเทียบเรือ การจอดเรือและขึ้นลงเรือจะกระทำบริเวณหน้าหาด ซึ่งได้มีการวางทุ่นเพื่อกำหนดขอบเขตของพื้นที่ไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งมีการวางทุ่นแสดงขอบเขตสำหรับคนเล่นน้ำไว้ ทำให้อุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดขึ้นกับคนเล่นน้ำจากใบพัดเรือลดลง แต่การที่อุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดจากใบพัดเรือลดลงนั้น เป็นเพราะการกำหนดขอบเขตการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ (Zoning) และวางทุ่นป้องกัน หรือเป็นเพราะการแก้ไขกฎหมายให้มีเขตควบคุมการเดินทางเรือ หากพิจารณาในข้อเท็จจริงที่ว่า วันนี้ไม่มี การกำหนดขอบเขตการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ (Zoning) และวางทุ่นป้องกัน มีแต่เขตควบคุมการเดินทางเรือแล้ว ย่อมเห็นได้ว่า การกำหนดให้มีเขตควบคุม

การเดินทางเรืออาจไม่ใช่มาตรการที่สำคัญที่สุดในการแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดขึ้นกับคนเล่นน้ำจากใบพัดเรือ จึงเห็นว่าการกำหนดขอบเขตการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ (Zoning) และวางทุ่นป้องกัน เป็นหัวใจสำคัญในการป้องกันและแก้ปัญหาอุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดขึ้นจากใบพัดเรือ และเป็นกรณี que เมืองพิทยาสามารถดำเนินการในเรื่องนี้ได้ตามอำนาจหน้าที่ดังที่กล่าวมาแล้ว

(๖) กิจกรรมนันทนาการทางน้ำ แม้ว่าทุกวันนี้ อุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดขึ้นกับคนเล่นน้ำจากใบพัดเรือจะลดลง แต่อุบัติเหตุทางน้ำที่เกิดจากกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ เช่น เรือลากร่ม (Parasailing) เจ็ตสกี (Jet-ski) และเรือกล้วย (Banana Boat) ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เล่นกิจกรรมทางน้ำด้วยกันยังคงเกิดขึ้นอยู่เสมอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงมีหน้าที่ในการใช้บังคับกฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องมีการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ เพื่อไม่ให้กิจกรรมนันทนาการทางน้ำไปสร้างผลกระทบและความเดือนร้อนรำคาญกับคนเล่นน้ำและนักท่องเที่ยวที่มาพักผ่อนในบริเวณชายทะเลด้วย

นายปรณ นิลประพันธ์ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้การต้อนรับนายแอนโทนี คูก (Anthony Cook) รองกรรมการผู้จัดการใหญ่และรองหัวหน้าสำนักกฎหมายของบริษัทไมโครซอฟท์ (Corporate Vice President and Deputy General Counsel, Microsoft Corporation) โดยมีนายจินตพันธ์ ทั้งสุบุตร ผู้อำนวยการกองพัฒนากฎหมายและคณะร่วมให้การต้อนรับ โดยเลขาธิการฯ ได้บอกเล่าถึงพัฒนาการของโครงการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล (Digital Transformation) ของสำนักงาน ซึ่งเป็นตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังมีการแลกเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในรูปแบบ Generative A.I. มาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในภาครัฐและเพื่อยกระดับการให้บริการประชาชนด้านการจัดการฐานข้อมูลกฎหมายของประเทศ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือด้านการพัฒนาเทคโนโลยีระหว่างสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและไมโครซอฟท์ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุมเรอเน่ กียอง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้การต้อนรับคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงาน ก.พ.ร. ในการเข้าตรวจประเมินสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งสำนักงานฯ เป็นหนึ่งในหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี ๒๕๖๗ สาขาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA 4.0) และต้องเข้ารับการตรวจประเมิน ณ พื้นที่การปฏิบัติงาน (Site Visit) ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนการตัดสินพิจารณาให้ได้รับรางวัล โดยมีคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของสำนักงานฯ เข้าร่วมการตรวจประเมิน เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุมเรอเน่ กียอง ทั้งนี้ มีข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของสำนักงานฯ เข้าร่วมการตรวจประเมินผ่านระบบออนไลน์ Microsoft Teams ด้วย

ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากร่างกฎหมาย

ร่างกฎกระทรวงการทดสอบปริมาณแอลกอฮอล์ ในร่างกายของผู้ขับขี่ พ.ศ.

สาระสำคัญของร่างกฎกระทรวง

- เป็นการปรับปรุงหลักเกณฑ์ และวิธีการทดสอบปริมาณแอลกอฮอล์ในร่างกายของผู้ขับขี่ ดังนี้
๑. การตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ให้ตรวจโดยการเป่าลมหายใจ (BREATH ANALYZER TEST) ตามวิธีการตรวจสอบของเครื่องตรวจแต่ละชนิด และอ่านค่าแอลกอฮอล์ในเลือดเป็น มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ โดยให้ใช้ค่าสัมประสิทธิ์ในการแปลงค่าเท่ากับ ๒,๐๐๐
 ๒. หากไม่สามารถตรวจวัดจากลมหายใจได้ ให้ตรวจจากปัสสาวะ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ในการแปลงค่าเท่ากับเศษ ๑ ส่วน ๑.๓ หรือตรวจจากเลือด ทั้งนี้ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ขับขี่ก่อน
 ๓. กำหนดวิธีจัดเก็บตัวอย่างปัสสาวะเพื่อส่งตรวจยังโรงพยาบาล
 ๔. การตรวจจากเลือด ให้ส่งตัวผู้ขับขี่ไปโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด ภายในเวลาที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด
 ๕. ปริมาณแอลกอฮอล์ในร่างกายที่ถือว่าเมาสุรา มีดังนี้
 - ๕.๑ เกิน ๒๐ มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ สำหรับผู้ขับขี่ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถชั่วคราว ผู้มีใบอนุญาตขับขี่สำหรับรถประเภทอื่นที่ใช้แทนกันไม่ได้ และผู้ไม่มีใบอนุญาตหรืออยู่ระหว่างถูกพักใบอนุญาต
 - ๕.๒ เกิน ๕๐ มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ สำหรับผู้ขับขี่ที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๕.๑

ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

เพื่อให้ปรับปรุงการทดสอบปริมาณแอลกอฮอล์ในร่างกายของผู้ขับขี่ให้เหมาะสม ซึ่งจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

